

SEANCE DU MERCREDI 26 OCTOBRE 1983
VERGADERING VAN WOENSDAG 26 OKTOBER 1983ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 88.

MESSAGES:

Chambre des représentants, p. 88.

COMMUNICATIONS:

Page 89.

1. Vœux de S.M. le Roi;
2. Parlement européen;
3. *Vlaamse Raad*;
4. Conseil de la Communauté française;
5. *Rat der Deutschen Kulturgemeinschaft*;
6. Conseil régional wallon;
7. Cour des comptes:
 - a) Affaires culturelles;
 - b) Certificats de Trésorerie;
 - c) Délibérations du Conseil des ministres;
 - d) Caisse d'amortissement;
8. Emploi des langues à l'armée;
9. Abus de puissance économique;
10. Dépenses en marge du budget;
11. Pouvoirs spéciaux.

DECES D'UN ANCIEN SENATEUR:

Page 91.

VERIFICATION DE POUVOIRS:

Page 91.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1983-1984
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1983-1984

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 88.

BOODSCHAPPEN:

Kamer van volksvertegenwoordigers, blz. 88.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 89.

1. Wensen van Z.M. de Koning;
2. Europees Parlement;
3. *Vlaamse Raad*;
4. *Conseil de la Communauté française*;
5. *Rat der Deutschen Kulturgemeinschaft*;
6. *Conseil régional wallon*;
7. Rekenhof:
 - a) Culturele Zaken;
 - b) Schatkistcertificaten;
 - c) Besluiten van de Ministerraad;
 - d) Amortisatiekas;
8. Gebruik der talen bij het leger;
9. Misbruik van economische machtspositie;
10. Uitgaven buiten de begroting;
11. Bijzondere machten.

OVERLIJDEN VAN EEN OUD-SENATOR:

Bladzijde 91.

ONDERZOEK VAN GELOOFSBRIEVEN:

Bladzijde 91.

4 feuilles/vellen

13

MOTION D'ORDRE:

Orateurs: MM. Seeuws, Delmotte, M. le Président, Mme N. Maes, p. 91.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 91.

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI (Discussion):

Proposition de loi modifiant le Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus en matière de paris sur les courses de chevaux.

Discussion générale. — *Orateurs*: M. W. De Clercq, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, M. le Président, p. 92.

Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne le paiement forfaitaire des soins de santé primaires, la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité.

Discussion générale. — *Orateurs*: Mme Remy-Oger, MM. Vandenhove, rapporteur, W. Peeters, p. 92. — M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 97.

Projet de loi modifiant l'article 63 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail.

Discussion générale. — *Orateur*: M. Humblet, p. 98.

Discussion et vote de l'article unique, p. 98.

Projet de loi établissant le texte néerlandais et adaptant le texte français de la loi du 18 novembre 1862 portant institution du système des warrants.

Discussion et vote des articles, p. 98.

Projet de loi portant approbation du Protocole portant amendement de la Convention unique sur les stupéfiants de 1961, fait à Genève le 25 mars 1972.

Discussion et vote de l'article unique, p. 101.

Projet de loi portant approbation de la Convention entre le gouvernement du royaume de Belgique et le gouvernement de la République fédérale d'Allemagne sur l'assistance mutuelle en cas de catastrophes ou d'accidents graves, signée à Bruxelles le 6 novembre 1980.

Discussion et vote de l'article unique, p. 101.

Projet de loi portant approbation de la Convention entre le gouvernement du royaume de Belgique et le gouvernement de la République française, sur l'assistance mutuelle en cas de catastrophes ou d'accidents graves, signée à Paris le 21 avril 1981.

Discussion et vote de l'article unique, p. 102.

Projet de loi portant approbation de la Convention sur la reconnaissance des études et des diplômes relatifs à l'enseignement supérieur dans les Etats de la Région Europe, faite à Paris le 21 décembre 1979.

Discussion générale. — *Orateurs*: M. de Bruyne, p. 102. — M. De Bondt, p. 104. — M. Péciaux, Mme De Backer-Van Ocken, rapporteur, M. Hatry, ministre de la Région bruxelloise, p. 105.

Discussion et vote de l'article unique, p. 106.

Projet de loi portant approbation de la Convention sur la conservation de la faune et de la flore marines de l'Antarctique, et de l'Annexe, faites à Canberra le 20 mai 1980.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. de Bruyne, rapporteur, R. Gillet, M. Hatry, ministre de la Région bruxelloise, p. 106.

Discussion et vote de l'article unique, p. 107.

MOTIE VAN ORDE:

Sprekers: de heren Seeuws, Delmotte, de Voorzitter, mevrouw N. Maes, blz. 91.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 91.

ONTWERPEN EN VOORSTELLEN VAN WET (Bespreking):

Voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen inzake weddenscapen op paardenwedrennen.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, de Voorzitter, blz. 92.

Voorstel van wet tot wijziging, inzake de forfaitaire betalingswijze in de eerstelijnsgezondheidszorg, van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: mevrouw Remy-Oger, de heren Vandenhove, rapporteur, W. Peeters, blz. 92. — De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 97.

Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 63 van de arbeidsongevalwet van 10 april 1971.

Algemene bespreking. — *Spreker*: de heer Humblet, blz. 98.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 98.

Ontwerp van wet tot vaststelling van de Nederlandse tekst en tot aanpassing van de Franse tekst van de wet van 18 november 1862 houdende invoering van het warrantstelsel.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 98.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Protocol houdende wijziging van het Enkelvoudig Verdrag inzake verdovende middelen van 1961, opgemaakt te Genève op 25 maart 1972.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 101.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de regering van het koninkrijk België en de regering van de Bondsrepubliek Duitsland inzake wederzijdse hulpverlening bij rampen of ernstige ongevallen, ondertekend te Brussel op 6 november 1980.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 101.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de regering van het koninkrijk België en de regering van de Franse Republiek inzake wederzijdse hulpverlening bij rampen of ernstige ongevallen, ondertekend te Parijs op 21 april 1981.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 102.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de erkenning van studies aan en diploma's of graden van instellingen van hoger onderwijs in de Staten behorende tot de Europese Regio, opgemaakt te Parijs op 21 december 1979.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heer de Bruyne, blz. 102. — De heer De Bondt, blz. 104. — De heer Péciaux, mevrouw De Backer-Van Ocken, rapporteur, de heer Hatry, minister van het Brussels Gewest, blz. 105.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 106.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de instandhouding van de levende rijkdommen in de Antarctische wateren, en van de Bijlage, opgemaakt te Canberra op 20 mei 1980.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heren de Bruyne, rapporteur, R. Gillet, de heer Hatry, minister van het Brussels Gewest, blz. 106.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 107.

Projet de loi portant approbation des Actes internationaux suivants :

- a) Convention internationale de 1973 pour la prévention de la pollution par les navires, et Annexes, faites à Londres le 2 novembre 1973;
- b) Protocole de 1978 relatif à la Convention internationale de 1973 pour la prévention de la pollution par les navires, et Annexe, faites à Londres le 17 février 1978.

Discussion générale. — *Orateurs* : M. de Bruyne, rapporteur, M. Hatry, ministre de la Région bruxelloise, p. 107.

Discussion et vote de l'article unique, p. 108.

Projet de loi portant approbation de la Convention consulaire entre le royaume de Belgique et la République démocratique allemande et de l'échange de lettres, signés à Bruxelles, le 3 avril 1981.

Discussion et vote de l'article unique, p. 108.

PRESENTATION DE CANDIDATS A LA COUR DE CASSATION :

Page 97.

Résultat du scrutin, p. 103 et 105.

PROJETS DE LOI (Dépôt) :

Page 109.

Le gouvernement :

1. Projet de loi portant approbation de la Convention sur la protection physique des matières nucléaires, et des Annexes, faites à Vienne et à New York le 3 mars 1980;
2. Projet de loi relatif aux effets des arrêts d'annulation rendus par la Cour d'arbitrage sur les décisions judiciaires rendues en matière pénale.

INTERPELLATIONS (Demandes) :

Page 109.

M. Vandenhaute au ministre des Travaux publics et des Classes moyennes sur « l'uniformisation des critères d'identification des PME ».

M. S. Moureaux au Premier ministre, au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles, au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique et au ministre de la Défense nationale sur « les actions criminelles de certains groupuscules organisés en milices privées et les complicités dont ils semblent bénéficier notamment dans l'armée, dans certaines polices et dans certains services essentiels de l'Etat liés à la sécurité publique ».

M. P. Peeters au ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles sur « l'augmentation prévue des cotisations pour indépendants dans le secteur de l'assurance-maladie ».

M. R. Gillet au ministre des Affaires économiques sur « les conclusions qu'il y a lieu de tirer de la récente guerre des pétroliers ».

COMPOSITION DE COMMISSIONS (Modification) :

Page 109.

PROPOSITION DE LOI (Dépôt) :

Page 109.

M. Basecq. — Proposition de loi modifiant l'article 3 de la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les commissions d'assistance publique.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van volgende Internationale Akten :

- a) Internationaal Verdrag van 1973 ter voorkoming van verontreiniging door schepen, en Bijlagen, opgemaakt te Londen op 2 november 1973;
- b) Protocol van 1978 bij het Internationaal Verdrag van 1973 ter voorkoming van verontreiniging door schepen, en Bijlage, opgemaakt te Londen op 17 februari 1978.

Algemene bespreking. — *Sprekers* : de heer de Bruyne, rapporteur, de heer Hatry, minister van het Brussels Gewest, blz. 107.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 108.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Consulaire Overeenkomst tussen het koninkrijk België en de Duitse Democratische Republiek en van de wisseling van brieven, ondertekend te Brussel op 3 april 1981.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 108.

VOORDRACHT VAN KANDIDATEN VOOR HET HOF VAN CASSATIE :

Bladzijde 97.

Uitslag van de geheime stemming, blz. 103 en 105.

ONTWERPEN VAN WET (Indiening) :

Bladzijde 109.

De regering :

1. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake externe beveiliging van kernmateriaal, en van de Bijlagen, opgemaakt te Wenen en te New York op 3 maart 1980;
2. Ontwerp van wet betreffende de gevolgen van de door het Arbitragehof gewezen vernietigende arresten op de rechterlijke beslissingen gewezen in strafzaken.

INTERPELLATIES (Verzoeken) :

Bladzijde 109.

De heer Vandenhaute tot de minister van Openbare Werken en Mid-denstand over « de vaststelling van eenvormige criteria voor de identificering van KMO's ».

De heer S. Moureaux tot de Eerste minister, tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen, tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt en tot de minister van Landsverdediging over « het misdadig optreden van splintergroepjes die georganiseerd zijn als private milities en die connecties schijnen te hebben, met name bij het leger, bij sommige politiediensten en bij wezenlijke rijkdiensten verbonden met de staatsveiligheid ».

De heer P. Peeters tot de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen over « de voorziene bijdrageverhoging voor zelfstandigen in de ziekteverzekering ».

De heer R. Gillet tot de minister van Economische Zaken over « de conclusies die moeten worden getrokken uit de recente oorlog tussen de aardoliemaatschappijen ».

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES (Wijziging) :

Bladzijde 109.

VOORSTEL VAN WET (Indiening) :

Bladzijde 109.

De heer Basecq. — Voorstel van wet houdende wijziging van artikel 3 van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten-laste-nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand.

PROPOSITION (Dépôt):

Page 110.

M. Vercaigne. — Proposition de résolution relative à l'implantation éventuelle de missiles nucléaires.

VOORSTEL (Indiening):

Bladzijde 110.

De heer Vercaigne. — Voorstel van resolutie betreffende de eventuele plaatsing van kernraketten.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

MM. Kevers et Coen, secrétaires, prennent place au bureau.**De heren Kevers en Coen**, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 10 m.

De vergadering wordt geopend te 14 u. 10 m.

CONGES — VERLOF

Mmes D'Hondt-Van Opdenbosch, Staels-Dompas, MM. Grosjean, Van Ooteghem, en mission à l'étranger; **Wyninckx**, à l'étranger (jusqu'au 5 novembre 1983) et **Demuyter**, pour raison de santé (plusieurs semaines), demandent un congé.Vragen verlof: de dames **D'Hondt-Van Opdenbosch, Staels-Dompas**, de heren **Grosjean, Van Ooteghem**, met opdracht in het buitenland; **Wyninckx**, buitenslands (tot 5 november 1983) en **Demuyter**, wegens gezondheidsredenen (meerdere weken).

— Ces congés sont accordés.

Dit verlof wordt toegestaan.

MM. Decléty, pour deuil familial; **Noerens**, à l'étranger; **Doumont, Canipel**, pour raison de santé; **De Seranno**, le comte du Monceau de Bergendal, pour d'autres devoirs; **Lutgen**, en mission à l'étranger, et **Knuts**, pour des devoirs administratifs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.Afwezig met bericht van verhindering: de heren **Decléty**, wegens familierouw; **Noerens**, buitenslands; **Doumont, Canipel**, wegens gezondheidsredenen; **De Seranno**, graaf du Monceau de Bergendal, wegens andere plichten; **Lutgen**, met opdracht in het buitenland, en **Knuts**, wegens ambtsplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

MESSAGES — BOODSCHAPPEN

M. le Président. — Par messages du 13 octobre 1983, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance de ce jour, les projets de loi:

1° Portant approbation du Sixième Accord international sur l'étaim et des Annexes, faits à Genève le 26 juin 1981;

Bij boodschappen van 13 oktober 1983 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals zij ter vergadering van die dag werden aangenomen, de ontwerpen van wet:

1° Houdende goedkeuring van de Zesde Internationale Tinovereenkomst, en van de Bijlagen, opgemaakt te Genève op 26 juni 1981;

2° Portant approbation de l'accord international de 1976 sur le café, et des annexes, faits à Londres le 3 décembre 1975 et ouverts à la signature à New York le 31 janvier 1976.

2° Houdende goedkeuring van de internationale koffievereenkomst 1976 en van de bijlagen, opgemaakt te Londen op 3 december 1975 en opgesteld voor ondertekening te New York op 31 januari 1976.

— Renvoi à la commission des Relations extérieures.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Par messages du 13 octobre 1983, la même assemblée fait connaître qu'elle a adopté, tels qu'ils lui ont été transmis par le Sénat, les projets de loi:

1° Ajustant le budget de l'Education nationale — secteur commun aux régimes français et néerlandais — de l'année budgétaire 1982;

Bij boodschappen van 13 oktober 1983 deelt de Kamer mede dat zij heeft aangenomen, zoals zij haar door de Senaat werden overgezonden, de ontwerpen van wet:

1° Houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — gemeenschappelijke sector van de Franstalige en de Nederlandstalige regimes — voor het begrotingsjaar 1982;

2° Ajustant le budget de l'Education nationale — régime français — de l'année budgétaire 1982;

2° Houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Franstalig regime — voor het begrotingsjaar 1982;

3° Ajustant le budget de l'Education nationale — régime néerlandais — de l'année budgétaire 1982;

3° Houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1982;

4° Contenant le budget de l'Education nationale — régime néerlandais — de l'année budgétaire 1983;

4° Houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1983;

5° Contenant le budget de l'Education nationale — régime français — de l'année budgétaire 1983;

5° Houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Franstalig regime — voor het begrotingsjaar 1983;

6° Contenant le budget de l'Education nationale — secteur commun aux régimes français et néerlandais — de l'année budgétaire 1983.

6° Houdende de begroting van Nationale Opvoeding — gemeenschappelijke sector van de Franstalige en de Nederlandstalige regimes — voor het begrotingsjaar 1983.

— Pris pour notification.
Voor kennisgeving aangenomen.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Vœux de S.M. le Roi — Wensen van Z.M. de Koning

M. le Président. — Par lettre du 14 octobre 1983, le chef de cabinet du Roi m'a transmis les vœux de S.M. le Roi pour le succès des travaux de notre assemblée.

Bij brief van 14 oktober 1983 heeft de kabinetschef van de Koning mij de wensen van Z.M. de Koning voor het welslagen van de werkzaamheden van onze vergadering overgezonden.

— Pris pour notification.
Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le Président. — Par lettre du 22 septembre 1983, le Président du Parlement européen a transmis au Sénat une résolution sur l'institution de tarifs réduits pour les communications téléphoniques intracommunautaires en fin de semaine, les jours fériés et à partir de 20 heures.

Bij brief van 22 september 1983 heeft de Voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden een resolutie over de invoering van verlaagde telefoontarieven tijdens weekenden, op feestdagen en 's avonds na acht uur voor het telefoonverkeer in de Gemeenschap.

— Renvoi à la commission des Relations extérieures et, pour information, à la commission de l'Infrastructure.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en, ter kennisgeving, naar de commissie voor de Infrastructuur.

Vlaamse Raad

M. le Président. — Par message du 18 octobre 1983, le *Vlaamse Raad* fait connaître au Sénat qu'il s'est constitué en sa séance de ce jour.

Bij boodschap van 18 oktober 1983 heeft de Vlaamse Raad aan de Senaat laten weten, dat hij zich ter vergadering van die dag geconstitueerd heeft.

— Pris pour information.
Voor kennisgeving aangenomen.

Conseil de la Communauté française

M. le Président. — Par message du 18 octobre 1983, le Conseil de la Communauté française fait connaître au Sénat qu'il s'est constitué en sa séance de ce jour.

Bij boodschap van 18 oktober 1983 heeft de *Conseil de la Communauté française* aan de Senaat laten weten, dat hij zich ter vergadering van die dag geconstitueerd heeft.

— Pris pour information.
Voor kennisgeving aangenomen.

Rat der Deutschen Kulturgemeinschaft

M. le Président. — Par message du 18 octobre 1983, le *Rat der Deutschen Kulturgemeinschaft* fait connaître au Sénat qu'il s'est constitué en sa séance de ce jour.

Bij boodschap van 18 oktober 1983 heeft de *Rat der Deutschen Kulturgemeinschaft* aan de Senaat laten weten, dat hij zich ter vergadering van die dag geconstitueerd heeft.

— Pris pour notification.
Voor kennisgeving aangenomen.

Conseil régional wallon

M. le Président. — Par message du 19 octobre 1983, le Conseil régional wallon fait connaître au Sénat qu'il s'est constitué en sa séance de ce jour.

Bij boodschap van 19 oktober 1983 heeft de *Conseil régional wallon* aan de Senaat laten weten, dat hij zich ter vergadering van die dag geconstitueerd heeft.

— Pris pour notification.
Voor kennisgeving aangenomen.

Cour des comptes — Rekenhof

Affaires culturelles — Culturele zaken

M. le Président. — Par lettres du 4 octobre 1983, la Cour des comptes a transmis au Sénat son rapport sur le compte d'exécution du budget des Affaires culturelles de la Communauté culturelle française, de la Communauté culturelle néerlandaise et de la Communauté culturelle allemande de l'année 1979.

Bij brieven van 4 oktober 1983 heeft het Rekenhof aan de Senaat gezonden, zijn verslag over de begrotingsrekening van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap, van de Franse Cultuurgemeenschap en van de Duitse Cultuurgemeenschap over het jaar 1979.

— Renvoi à la commission des Finances.
Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Certificats de trésorerie — Schatkistcertificaten

M. le Président. — En application de la procédure exposée au premier alinéa de l'introduction de son 119e cahier d'observations, fascicule 1er, la Cour des comptes a transmis au Sénat, par dépêches des 20 juillet et 10 août 1983, deux communications particulières concernant :

1. Un certificat de trésorerie de 133 millions de francs, émis en exécution d'une décision du Conseil des ministres du 8 juillet 1983 octroyant à la ville de Liège une nouvelle avance récupérable sur sa part dans le Fonds des communes pour 1984 ou, éventuellement, sur toute autre subvention que l'Etat accorderait à cette ville avant 1984;

2. Un certificat de trésorerie de 1300 millions de francs, émis en exécution d'une décision du Conseil des ministres du 8 juillet 1983 octroyant à la ville d'Anvers une avance récupérable sur sa part dans le Fonds des communes pour 1984.

Bij toepassing van de procedure uiteengezet in het eerste lid van de inleiding van zijn 119e boek van opmerkingen, deel I, heeft het Rekenhof aan de Senaat gezonden, bij dienstbrieven van 20 juli en 10 augustus 1983, twee bijzondere mededelingen met betrekking tot :

1. Een schatkistcertificaat van 133 miljoen frank, uitgeschreven krachtens de beslissing van de Ministerraad van 8 juli 1983 waarbij aan de stad Luik een nieuw voorschot wordt toegekend, dat zal teruggevorderd worden op haar aandeel in het Gemeentefonds voor 1984 of eventueel, op elke andere toelage die de Staat vóór 1984 aan de stad zou verlenen;

2. Een schatkistcertificaat van 1300 miljoen frank, uitgeschreven krachtens de beslissing van de Ministerraad van 8 juli 1983 waarbij aan de stad Antwerpen een voorschot wordt toegekend en dat zal teruggevorderd worden op haar aandeel in het Gemeentefonds voor 1984.

— Renvoi à la commission des Finances.
Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Délibérations du Conseil des ministres

Besluiten van de Ministerraad

M. le Président. — Conformément à l'article 14 modifié de la loi du 29 octobre 1846, le Cour des comptes a transmis au Sénat, par dépêches des 31 août et 14 septembre 1983, les délibérations du Conseil des ministres des 27 mai et 29 juillet 1983:

1. N° 158, au sujet de l'octroi d'une pension de retraite à Noerens René, ancien directeur dans l'enseignement technique supérieur de l'Etat;

2. N° 160, au sujet de l'octroi d'une pension de survie à Rombaut Maria, veuve Poppe, ancien fonctionnaire au ministère des Communications.

Overeenkomstig het gewijzigde artikel 14 van de wet van 29 oktober 1846 heeft het Rekenhof aan de Senaat gezonden, bij dienstbrieven van 31 augustus en 14 september 1983, de besluiten van de Ministerraad d.d. 27 mei en 29 juli 1983:

1. Nr. 158, in verband met de toekenning van een rustpensioen aan Noerens René, gewezen directeur in het rijkshoger technisch onderwijs;

2. Nr. 160, in verband met de toekenning van een overlevingspensioen aan Rombaut Maria, weduwe Poppe, gewezen ambtenaar bij het ministerie van Verkeerswezen.

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Conformément à l'article 14 modifié de la loi du 29 octobre 1846, la Cour des comptes a transmis au Sénat, par dépêche du 10 août 1983, la délibération du Conseil des ministres du 1er juillet 1983 (n° 159), au sujet du différend survenu entre ce collège et le secrétaire d'Etat aux Pensions concernant la pension de retraite unique accordée à Blommen Pierre, ancien rédacteur à la Régie des Transports maritimes.

Overeenkomstig het gewijzigde artikel 14 van de wet van 29 oktober 1846, heeft het Rekenhof aan de Senaat gezonden, bij dienstbrief van 10 augustus 1983, het besluit van de Ministerraad d.d. 1 juli 1983 (nr. 159), in verband met het geschil gerezen tussen dat college en de staatssecretaris voor Pensioenen omtrent het enig rustpensioen toegekend aan Blommen Pierre, gewezen opsteller bij de Regie voor Maritiem Transport.

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Caisse d'amortissement — Amortisatiekas

M. le Président. — Par dépêche du 17 août 1983, la Cour des comptes a transmis au Sénat, en exécution de l'article 8 de la loi du 2 août 1955, le compte de gestion de la Caisse d'amortissement de l'année 1982.

Bij dienstbrief van 17 augustus 1983, heeft het Rekenhof aan de Senaat overgezonden, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 2 augustus 1955, de beheersrekening van de Amortisatiekas over het jaar 1982.

— Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Emploi des langues à l'armée — Gebruik der talen bij het leger

M. le Président. — Par dépêche du 4 août 1983, le ministre de la Défense nationale a transmis au Sénat, en conformité de l'article 32 de la loi du 30 juillet 1938 concernant l'usage des langues à l'armée, le rapport sur l'application de cette loi durant l'année 1982.

Bij dienstbrief van 4 augustus 1983 heeft de minister van Landsverdediging aan de Senaat overgezonden, overeenkomstig artikel 32 van de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger, het verslag over de toepassing van deze wet gedurende het jaar 1982.

— Dépôt au greffe.

Neergelegd ter griffie.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au ministre de la Défense nationale.

Van deze mededeling wordt aan de minister van Landsverdediging akte gegeven.

Abus de puissance économique

Misbruik van economische machtspositie

M. le Président. — En exécution de l'article 26 de la loi du 27 mai 1960 sur la protection contre l'abus de puissance économique, le ministre des Affaires économiques a transmis au Sénat le dix-neuvième rapport aux Chambres législatives sur l'application de la loi susvisée.

Bij toepassing van artikel 26 van de wet van 27 mei 1960 tot bescherming tegen het misbruik van economische machtspositie, heeft de minister van Economische Zaken aan de Senaat gezonden, het negentiende verslag aan de Wetgevende Kamers over de toepassing van vermeldde wet.

— Renvoi à la commission de l'Economie.

Verwezen naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au ministre des Affaires économiques.

Van deze mededeling wordt aan de minister van Economische Zaken akte gegeven.

Dépenses en marge du budget — Uitgaven buiten de begroting

M. le Président. — En application de l'article 24, alinéa 2, de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le Premier ministre a donné connaissance au Sénat, par dépêche du 21 octobre 1983, de la délibération (n° 2863), prise par le Conseil des ministres et relative à des dépenses faites en marge du budget.

Overeenkomstig artikel 24, 2de lid, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, heeft de Eerste minister, bij dienstbrief van 21 oktober 1983, aan de Senaat kennis gegeven van de beraadslaging (nr. 2863), door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au Premier ministre.

Van deze mededeling wordt aan de Eerste minister akte gegeven.

Pouvoirs spéciaux — Bijzondere machten

M. le Président. — Par lettre du 20 octobre 1983, le Premier ministre a transmis au Sénat, en exécution de l'article 2, §3, de la loi du 6 juillet 1983 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi, une copie d'un arrêté royal daté du 20 octobre 1983 et portant le numéro 216.

Bij schrijven van 20 oktober 1983 zendt de Eerste minister aan de Senaat, ter uitvoering van artikel 2, §3, van de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning, een afschrift van een koninklijk besluit gedagtekend van 20 oktober 1983 en dat het nummer 216 draagt.

— Dépôt au greffe.

Ter inzage in de griffie.

OUD-SENATOR — ANCIEN SÉNATEUR

Overlijden — Décès

De Voorzitter. — De Senaat heeft met groot leedwezen kennis gekregen van het overlijden van de heer Frans Van Der Borgh, oud-senator voor het arrondissement Leuven.

Le Sénat a appris avec un vif regret la mort de M. Frans Van Der Borgh, ancien sénateur de l'arrondissement de Louvain.

Uw Voorzitter heeft het rouwbeklag van de vergadering aan de familie van ons betreurd gewezen medelid betuigd.

Votre Président a adressé les condoléances de l'assemblée à la famille de notre regretté ancien collègue.

ONDERZOEK VAN GELOOFSBRIEVEN

VERIFICATION DE POUVOIRS

De Voorzitter. — Bij de Senaat is het dossier aanhangig van de heer Guillaume Reynders, die in aanmerking komt om het mandaat te voltooien van wijlen de heer Joseph Daems.

Le Sénat est saisi du dossier de M. Guillaume Reynders, qui vient en ordre utile pour achever le mandat de feu M. Joseph Daems.

De commissie voor Onderzoek der Geloofsbrieven is zopas bijeengekomen voor een aanvullend onderzoek van de geloofsbrieven van de heer Reynders.

La commission de Vérification des Pouvoirs vient de se réunir pour la vérification complémentaire des pouvoirs de M. Reynders.

Ik stel u voor onmiddellijk het verslag van deze commissie te horen.

Je vous propose d'entendre immédiatement le rapport de la commission. (*Assentiment.*)

Geen bezwaar?

Pas d'objection?

Dan verzoek ik de heer Février, rapporteur, kennis te geven van het verslag van de commissie voor Onderzoek der Geloofsbrieven.

De heer Février, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de heer Guillaume Reynders, die op 8 november 1981 tot eerste opvolger van lijst nr. 4 voor het arrondissement Leuven is verkozen, en wiens geloofsbrieven als zodanig op 27 november 1981 door de Senaat zijn geldig verklaard, komt in aanmerking om het mandaat van wijlen de heer Joseph Daems, te voltooien.

Overeenkomstig artikel 235 van het Kieswetboek is uw commissie overgegaan tot een aanvullend onderzoek van de geloofsbrieven van de heer Reynders. Zij heeft bevonden dat hij nog steeds aan de kiesbaarheidsvereisten, opgelegd door de Grondwet, voldoet.

Bijgevolg heeft uw commissie de eer u eenparig voor te stellen, de heer Reynders als lid van de Senaat toe te laten. (*Applaus op alle banken.*)

De Voorzitter. — Vraagt iemand het woord?

Daar niemand het woord vraagt, breng ik de conclusies van dit verslag in stemming.

Personne ne demandant la parole, je mets aux voix les conclusions de ce rapport.

— Deze besluiten, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, worden aangenomen.

Ces conclusions, mises aux voix par assis et levé, sont adoptées.

De Voorzitter. — Ik verzoek de heer Reynders de grondwettelijke eed af te leggen.

De heer Reynders. — Ik zweer de Grondwet na te leven.

De Voorzitter. — Ik geef de heer Reynders akte van zijn eedaflegging en verklaar hem aangesteld in zijn functie van senator. (*Applaus op alle banken.*)

MOTIE VAN ORDE — MOTION D'ORDRE

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Seeuws voor een motie van orde.

De heer Seeuws. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil het kort hebben over de werkzaamheden van de Senaat.

Zoals gebruikelijk hebben wij vorige week in de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden het werk voor deze week en ook voor de komende periode geregeld.

Wij kunnen in deze Senaat echter niet zo maar voorbijgaan aan de gebeurtenissen van het voorbije weekend en aan de massale anti-rakettenbetoging die door de straten van Brussel is getrokken.

Tijdens de voorbije dagen heeft men hierover in de Kamer van volksvertegenwoordigers besprekingen gevoerd. Ik verwijs hierbij vooral naar de beslissing om een breed debat aan deze problematiek te wijden op 8 en eventueel 9 november eerstkomend.

Mijnheer de Voorzitter, wij suggereren u onverwijld met de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden na te gaan op welke manier dit debat hier zou kunnen worden gehouden, weliswaar rekening houdend met het verloop van de bespreking en de besluiten in de Kamer van volksvertegenwoordigers. (*Applaus op verschillende banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Delmotte.

M. Delmotte. — Monsieur le Président, chers collègues, je crois pouvoir apporter mon agrément à la proposition de M. Seeuws.

En effet, les débats qui se sont déroulés hier à la Chambre et le programme mis en place d'un commun accord par les députés pour les 8 et 9 novembre prochains, ne plaident pas en faveur de la tenue d'un tel débat dans notre assemblée, avant cette échéance.

Au nom de mon groupe, je vous demande, monsieur le Président, de bien vouloir tenir les chefs de groupe au courant de l'évolution des événements et de la programmation de nos travaux, si tant est qu'après le débat à la Chambre, la même discussion soit encore indispensable devant la Haute Assemblée. (*Applaudissements sur les bancs socialistes et sur certains autres bancs.*)

M. le Président. — Monsieur Delmotte, j'avais bien l'intention d'aborder ce point devant la commission du Travail parlementaire. C'est l'évidence même. Cependant, la prochaine réunion de cette commission n'est prévue que pour le jeudi de la semaine prochaine.

Mijnheer Seeuws, kunt u ermee instemmen dat deze aangelegenheid daar wordt besproken?

De heer Seeuws. — Zeker, mijnheer de Voorzitter.

M. le Président. — Seriez-vous également d'accord, monsieur Delmotte, pour qu'on discute de la proposition de M. Seeuws à cette réunion de la commission du Travail parlementaire, le jeudi 3 novembre?

M. Delmotte. — Bien entendu, monsieur le Président.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Nelly Maes.

Mevrouw N. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, zal de inoverwegingneming van het voorstel van resolutie betreffende de beslissing over het plaatsen van Pershing- en Cruiserraketten in België het lot ondergaan van de rest van de bespreking of kan deze inoverwegingneming toch deze week gebeuren?

De Voorzitter. — Ik zie geen enkel probleem om dit voorstel nog deze week in overweging te nemen. Het zal dan waarschijnlijk worden verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Ik stel u voor eerst punt 3 van onze agenda te behandelen aangezien de Vice-Eerste minister en minister van Financiën wordt verwacht in de Kamercommissie waar de Rijksmiddelenbegroting wordt besproken. (*Instemming.*)

Je propose au Sénat d'aborder en premier lieu la discussion du point 3 de l'ordre du jour. (*Assentiment.*)

Il en sera donc ainsi.
Aldus wordt besloten.

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LE CODE DES TAXES ASSIMILÉES AUX IMPÔTS SUR LES REVENUS EN MATIÈRE DE PARIS SUR LES COURSES DE CHEVAUX

Discussion générale

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN DE MET DE INKOMSTENBELASTINGEN GELIJKGESTELDE BELASTINGEN INZAKE WEDDENSCHAPPEN OP PAARDENWEDRENNEN

Algemene beraadslaging

M. le Président. — Nous abordons l'examen de la proposition de loi modifiant le Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus en matière de paris sur les courses de chevaux.

Wij vatten de beraadslaging aan over het voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen inzake weddenschappen op paardenwedrennen.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Basecq, rapporteur. — Monsieur le Président, de commun accord avec l'auteur de la proposition, je m'en réfère à mon rapport écrit.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Willy De Clercq.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, zonder nader in te gaan op de grond van de zaak, wil ik de Senaat toch vragen dit wetsvoorstel te verwerpen omdat de materie die daarin wordt behandeld vanaf 1 januari 1984 haar beslag moet krijgen op het niveau van de gemeenschappen en gewesten.

De reglementering inzake weddenschappen op paardenwedrennen is inderdaad een onderdeel van de geristourneerde materie in verband met spelen en weddenschappen. Sedert 1983 worden de opbrengsten van spelen en weddenschappen integraal geristourneerd aan de gewesten en gemeenschappen. Op basis van de wet van 9 augustus 1980 kunnen de executieven en de respectievelijke wetgevende organen vanaf 1 januari 1984 soevereine initiatieven nemen in verband met tarieven, aanslagbasis, vrijstellingen en zo verder.

Het lijkt mij dan ook bijzonder inopportuun dat het Nationaal Parlement nu nog de tarieven voor die belastingen zou wijzigen. Dit is dan ook de belangrijkste reden waarom ik vraag dit wetsvoorstel te verwerpen.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole, je rappelle que la commission propose le rejet de cette proposition de loi.

Conformément à l'article 47 du règlement, nous procéderons demain au vote sur les conclusions du rapport de la commission.

Er zal dus morgen worden gestemd over de conclusies van het verslag van de commissie. (*Instemming.*)

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING, INZAKE DE FORFAITAIRE BETALINGSWIJZE IN DE EERSTELIJNSGEZONDHEIDSZORG, VAN DE WET VAN 9 AUGUSTUS 1963 TOT INSTELLING EN ORGANISATIE VAN EEN REGELING VOOR VERPLICHT ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT, EN CE QUI CONCERNE LE PAIEMENT FORFAITAIRE DES SOINS DE SANTÉ PRIMAIRES, LA LOI DU 9 AOÛT 1963 INSTITUANT ET ORGANISANT UN RÉGIME D'ASSURANCE OBLIGATOIRE CONTRE LA MALADIE ET L'INVALIDITÉ

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het voorstel van wet tot wijziging, inzake de forfaitaire betalingswijze in de eerstelijnsgezondheidszorg, van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Nous abordons l'examen de la proposition de loi modifiant, en ce qui concerne le paiement forfaitaire des soins de santé primaires, la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vandenhove, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag, maar ik wens straks, namens mijn fractie, het woord te voeren in het debat.

M. le Président. — La parole est à Mme Remy.

Mme Remy-Oger. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, je ne peux rester muette devant la proposition de loi 145, puisque j'en « supportais » la philosophie et que je me situais parmi les cinq membres qui ont émis un vote positif en commission.

Mon intervention sera brève puisque je sais qu'elle est inutile en fonction de la position du ministre et de la majorité qui le soutient.

Qu'il me soit cependant permis de regretter que le paiement forfaitaire n'ait pas retenu l'attention de la majorité au moment où tout devrait être fait pour limiter les actes médicaux. Or, le forfait signifie, en gros pour les professionnels de la santé: disposer d'un budget global et de revenus fixes qui ne sont pas tributaires du nombre d'actes effectués. Les tenants de la médecine à l'acte crient à l'hérésie. Les partisans estiment cette formule plus rentable du point de vue de la santé et surtout du point de vue de la prévention de maux plus graves.

Cette méthode ne peut effectivement s'apprécier que par son application sur le terrain.

Ce système, qui ne se voulait pas coercitif, avait l'avantage de pouvoir être mis en application collatéralement au financement libéral traditionnel et d'offrir une ouverture de choix aussi bien à la population qu'aux médecins qui souhaitaient ce mode de rémunération.

Si la proposition en cause a été repoussée en commission, le système cependant a connu une certaine évolution puisque, sur la base de l'article 34ter de la loi du 9 août 1963, l'Inami envisage une expérience de paiement forfaitaire de prestations de soins de santé, la demande lui en ayant été faite par des centres de santé intégrés et des maisons médicales tant du Nord que du Sud du pays.

Hélas, la convention élaborée par l'Inami ne tient pas compte d'une action sanitaire englobant à la fois le curatif, le préventif et l'éducation à la santé, puisque ces notions ne figurent pas dans la nomenclature. Elle se borne à « forfaitariser » d'une façon conservatrice les actes curatifs habituels et se limite à trois disciplines: la médecine générale, les soins infirmiers et la kinésithérapie.

Or, la proposition déposée en son temps par M. Hancké envisageait une notion plus large du forfait qui permettrait d'englober dans une même équipe l'intervention de travailleurs sociaux, d'aides familiales, d'aides seniors, de psychologues, de logopèdes entre autres.

Les centres de santé intégrés souhaitaient aussi cette notion.

A un moment où les difficultés budgétaires sont telles qu'elles imposent des restrictions en matière de soins de santé et des diminutions non seulement de lits d'hôpitaux mais de journées d'hospitalisation, il est incompréhensible que ce projet n'ait pas reçu un écho plus favorable de la part du gouvernement, car il jetait les bases d'un système allant vers plus d'humanisme puisqu'il permettait de garder le patient, dans de très nombreux cas, dans son milieu familial; il favorisait, par l'intervention de travailleurs sociaux et de psychologues, la prévention de maladies; il permettait d'organiser dans l'aire géographique de l'équipe multidisciplinaire des actions d'éducation à la santé qui sont préventives d'accidents de santé.

Il permettrait aussi de réaliser sur le groupe une évaluation de l'action entreprise et ceci n'est pas négligeable puisque jusqu'ici il n'existe aucune évaluation digne de ce nom.

Le projet était promoteur d'un autre type de relation entre le soignant et le soigné et aurait permis de mettre enfin sur le métier un autre type de médecine de première ligne.

Cette proposition de loi venait à son heure si on s'en réfère à la conférence d'Alma Ata organisée par l'OMS en 1978 et entièrement consacrée aux soins de santé primaires.

Certains me feront peut-être remarquer que cette conférence envisageait surtout les soins de santé primaires à intervenir dans le tiers monde.

Pourtant, en 1979, à une autre conférence de l'Organisation mondiale de la santé, c'était le professeur Halter, secrétaire général du ministère de la Santé publique, qui s'exprimait ainsi: « Je tiens à vous dire, chers collègues, que, dans mon pays, la Belgique, les structures de soins de santé ont évolué de manière telle — surcapacité, mauvaise orientation, manque de planification — que, même si nous avons trop de lits d'hôpitaux ou si nous craignons d'avoir trop de médecins, nous sommes toujours incapables d'offrir à notre population des soins de santé tels qu'ils ont été définis par la conférence d'Alma Ata. »

Nous sommes de cet avis depuis longtemps et nous voyons aujourd'hui, alors que l'idée a fait du chemin — n'est-ce pas la Fondation Roi Baudouin qui consacrait il y a près de deux ans déjà un colloque à ces problèmes? —, rejetée par une majorité de la commission de la Santé publique, une proposition qui permettrait d'entrer dans la voie du changement, non pas une voie impérative mais une voie qui offrirait enfin un autre choix.

L'expérience que permettrait la proposition valait d'être faite. Elle ne le sera sûrement pas, le gouvernement et la majorité n'ayant vraisemblablement pas changé d'avis.

Il vaut sans doute mieux sabrer dans les conditions de remboursement, ce qui ne changera pas les mentalités ni des utilisateurs ni des prestataires de soins, réduire autoritairement les lits et les journées d'hospitalisation afin de tendre à un précaire équilibre financier qui ne prend pas en compte les problèmes humains, que de s'engager dans la voie d'une politique novatrice!

Dans de multiples circonstances, la majorité se prévaut de « l'imaginaire au pouvoir ». Aujourd'hui, nous constatons qu'elle en a manqué dans un domaine qui en demanderait cependant beaucoup. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandenhove.

De heer Vandenhove. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, normaal moest ik deze tribune betreden om me volledig te kwijten van mijn taak van rapporteur over het voorliggend voorstel van wet tot wijziging van de wet van 9 augustus 1963 wat de forfaitaire betalingswijze in de eerstelijnsgezondheidszorg betreft.

In dit opzicht verwijs ik naar document 145, nr. 2, van 24 mei 1983, namelijk het schriftelijk verslag dat ik heb uitgebracht namens de commissie voor de Sociale Aangelegenheden en dat als volgt eindigt: « Dit verslag is goedgekeurd bij eenparigheid van de dertien aanwezige leden. » Dienvolgens kan ik me verantwoordelijk maken voor de objectiviteit en volstaat het daar eenvoudig naar te verwijzen.

Zo kan ik deze aangelegenheid anders benaderen, namelijk in mijn hoedanigheid van gemandateerde spreker van de SP-fractie van de Senaat, vooral omdat het mijn innige overtuiging is dat aan het voorstel van wet een onverdiend lot beschoren werd, omdat de argumenten waarop de commissie voor Sociale Aangelegenheden steunde om het voorstel niet aan te nemen, getuigden van een uitgesproken behoudensgezinde benadering en omdat ik ervan overtuigd ben dat parlementaire initiatieven uit de socialistische hoek in de huidige politieke omstandigheden niet de minste kans maken.

Met het voorstel van wet, dat als eerste onderwerp op de agenda van de openbare vergadering van vandaag was geplaatst, maar dat als tweede agendapunt wordt behandeld, wordt een wijziging beoogd aan de wet-Leburton van 1963, meer bepaald wat de forfaitaire honorering betreft in de eerstelijnsgezondheidszorg.

Aangezien reeds een forfaitaire betalingswijze terug te vinden is in artikel 34ter van de wet van 9 augustus 1963, is het aangewezen te herinneren aan wat precies wordt gesteld in dit voorstel van wet. Het gaat immers niet om het beperkte forfait van de ziekenhuisverzorging, dat destijds al spoedig bewust werd gesmoord, noch om de forfaitaire betaling per rechthebbende voor een gering aantal medische en/of paramedische prestaties. Dit voorstel van wet beoogt echter wel de forfaitaire honorering van een in eerste lijn optredend team. Dit is dus duidelijk een rechtstreekse vorm van gezondheidszorg, gekenmerkt door absolute continuïteit, die ambulante en extramuurale verloopt, die een niet-specialistische integrale verzorging waarborgt door een multidisciplinair team van verzorgingsmedewerkers.

Voor de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen was en is het ongetwijfeld overbodig een zo scherp beeld op te hangen van datgene waarover het precies gaat inzake die materie van forfait en eerstelijnsgezondheidszorg. Daar hij een specialist is ter zake, wist en weet hij beter dan wie ook hoe het kaderwerk van de ziekteverzekering loopt, hoe het terugbetalingssysteem voor verstrekte gezondheidszorgen functioneert en in welke mate er behoefte is aan vernieuwing en aan initiatieven om de gevolgen van het fel vertekend ziektebeeld op te vangen. Hij weet heel goed dat echte eerstelijnsgezondheidszorg, zowel preventief als curatief, de zorgenbehoevende mens tegemoet komt, zoals hij evengoed weet dat, wat in het voorstel wordt beoogd, de waarborg inhoudt van de kwaliteitsverbetering van de zorgenverstrekking.

De minister van Sociale Zaken weet derhalve zeer goed waar het paard gebonden ligt. Tijdens de besprekingen in de commissie voor de Sociale Aangelegenheden is tot uiting gekomen dat ook voor hem eerstelijnsgezondheidszorg de som is van basis- en thuisverzorging, van gezondheidsvoorlichting en gezondheidsopvoeding.

Bij die gelegenheid verklaarde de minister geneigd te zijn te experimenteren, doch die spontane opwelling werd onmiddellijk weggewuifd met verwijzing naar de financiële situatie van het Riziv. Hij wil blijkbaar niet weten dat een toepassing in de voorgestelde zin tergeve kostenbeheersend is, om de eenvoudige reden van het wegvallen van de honorering per prestatie, waar toch heel wat onprettige ervaring mee gemoeid is.

Het voorstel van wet is in eerste aanleg op de centenbak afgeketst, hoewel noch de indieners, noch de minister, noch de commissie, noch de dienst voor geneeskundige verzorging met enige zekerheid konden bepalen of de voorgestelde teamforfait op de eerste lijn bij toepassing kostenverruimend of kostenremmend zou uitvallen.

Er dient immers rekening te worden gehouden met een aantal elementen van verschuiving die zich niet tot duidelijke toetsen lenen.

Natuurlijk was er nog het negatief advies van de dienst voor geneeskundige verzorging van het Riziv, advies dat zonder meer door het beheerscomité werd toegespeeld aan de minister van Sociale Zaken, tenzij met toevoeging van de tijdens de zitting van 13 september 1982 geformuleerde standpunten van benadering. Bedoeld advies was noch min noch meer geïnspireerd door de financiële kant van de zaak, doch betekende een steunpunt van formaat om de afwijzing te staven.

Vanzelfsprekend is het de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen die het huidige alternatief voorstel van wet liet wegstemmen, in hoofde door zijn meerderheidsvolgelingen, bij die gelegenheid handelende met de pink op de naad van de broek, in een geconditioneerde reflex van volmachtgedweheid.

Daarmee was de beslissende ronde af, het ten gronde behandelde voorstel-Hancké c.s. was reeds afgewezen bij de stemming over artikel 1. De drang naar vernieuwing inzake de eerstelijnsgezondheidszorg bleek alleen aan socialistische zijde aanwezig te zijn.

Met deze nieuwe toelichting over de inhoud en het lot van het voorstel is geen enkele illusie gemoeid, laat staan enige hoop op ommekeer. Ook voor deze materie zal in de openbare vergadering van de Senaat het systeem van de geleide meerderheid feilloos functioneren, de vernieuwing ten spijt, of een gemiste kans te meer. De Socialistische Partij zal wellicht nog met dit onderwerp voor de pinnen komen. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Walter Peeters.

De heer W. Peeters. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, iedere regering stelt de jongste jaren in haar regeringsverklaring dat in het gezondheidsbeleid de eerstelijnsgezondheidszorg haar prioritaire bekommernis uitmaakt.

De eerstelijnsgezondheidszorg voelt, vooral over het verloop van de jongste twintig jaren, meer en meer, onder druk van het zich maatschappelijk alsmat ingewikkelder aandienend ziektebeeld, de noodzaak aan van een integrale benadering van de gehele zich-ziek-voelende mens.

Le colloque singulier maakt dan ook meer plaats voor een globale samenwerking tussen vele medische en steeds meer niet-strikt medische hulpverleners. In dit land, waar deze eerste lijn voorlopig nog krom blijft, beperkt deze samenwerking zich noodgedwongen tot losse, weinig gecoördineerde, weinig zinvolle, fragmentaire, ongestructureerde verwijzingsmodaliteiten, als de betrokken patiënt al niet zelf langs die kromme

lijn op eigen houtje wat heen en weer loopt. Het ontbreken van een eerste lijn als plan- en beleidmatig uitgebouwd echelon als dusdanig, is daarvan uiteraard de hoofdoorzaak.

Een belangrijke, zoniet de hoofdfactor hierbij, is de financieringslacune waarmee initiatieven vooralsnog blijven geconfronteerd, zodat zij zich nog in hoofdzaak tot enkele losse experimenten moeten beperken.

De indiener van dit wetsvoorstel heeft een poging gedaan om in deze tekortkoming te voorzien. Wij zijn het roerend eens met de probleemstelling zoals hij die heeft geschetst. Wij zijn het echter even grondig oneens met de inhoudelijke poging tot oplossing zoals die in dit wetsvoorstel ligt verrat. Wij zullen verklaren waarom.

Dit wetsvoorstel wil namelijk via een ingreep langs de befaamde, of moet ik eerder zeggen beruchte nomenclatuur, in artikels 23, 1°, en 34ter van de wet van 9 augustus 1963 de mogelijkheid inbouwen om ook andere dan de tot nog toe door het Riziv terugbetaalde akten terug te betalen en deze terugbetalingen te globaliseren tot een forfaitaire terugbetaling via het zogeheten systeem van de «derde betaler»; dit bovendien alleen wanneer deze akten in een daartoe erkend en verbonden multidisciplinair centrum voor eerstelijnsgezondheidszorg worden verricht.

Hierbij werd geen rekening gehouden met het feit dat er in de eerste lijnsgezondheidszorg in dit land, nog steeds geen enkele lijn zit, noch met het feit dat er in de gezondheidszorg in dit land nog zelfs geen aanvang gemaakt werd met enige reële vorm van echte echelonnering. Er werd bovendien geen rekening gehouden met de onafwendbare implicaties van verschillende naast elkaar bestaande en zich ontwikkelende vormen van gezondheidszorgverstreking: gaande van solistische praktijken al dan niet in gestructureerde samenwerkingspatronen en met honorering per prestatie met of zonder remgeld, tot en met het volledig uitgebouwde eerstelijnsgezondheidscentrum met alle medische, paramedische en andere zorgverstrekkers in groepsverband en gefinancierd door forfaitaire betaling.

Het is dan ook onze vaste overtuiging dat de goede bedoeling van dit wetsvoorstel, namelijk een meer realistische financiering van een integrale gezondheidsbenadering in een goed gestructureerd groepsverband, in de kortst mogelijke termijn zou blijken een illusie te zijn. Vooraf dient het gezondheidsbeleid in dit land naar ons gevoelen, de eerste lijn eerst recht en duidelijk te trekken, gesteund op een werkelijke en doelmatige echelonnering. Pas dan kan op een realistische en zinvolle wijze hierop een meer adequate financiering worden ingepast. Wij verzetten ons dan ook met klem tegen fragmentaire ingrepen als deze van dit wetsvoorstel. En wij zouden willen duidelijk specificeren waarom.

Onze fundamentele bezwaren hebben trouwens in hoofdzaak te maken enerzijds, met de grondige misverstanden rond de eerstelijnsgezondheidszorg en anderzijds, met de nog steeds moeilijk te nemen hindernis van het remgeld als hoeksteen van het huidige honoreringssysteem per prestatie.

Zolang aan beide diagonalen van ons huidig gezondheidsbestel geen grondige correcties worden aangebracht, is — naar onze vaste overtuiging — trouwens iedere fragmentaire ingreep zoals dit wetsvoorstel zinloos en zonder effect, meer nog, zelfs remmend voor een doelgericht gezondheidsbeleid.

Eerst en vooral wat betreft de misverstanden rond de echelonnering in de gezondheidszorg en meer bepaald rond de eerstelijnsgezondheidszorg.

Dagelijks raken duizenden mensen in de knoei met hun gezondheid: van een etterende vingernagel, keelontsteking, maagpijn, duizeligheid over slapeloosheid, neerslachtigheid, prikkelbaarheid tot en met een eendeloze reeks relationele problemen en conflicten. Een aantal van deze problemen worden door de betrokkenen ontkend of niet als probleem onderkend. Voor andere moeilijkheden zoekt men zelf een oplossing uit, eventueel met de hulp van gezinsleden of vrienden.

Blijven evenwel de problemen waarvoor men mensen inschakelt die beroepshalve verondersteld worden daarover méér te weten: huisartsen, specialisten, maatschappelijke werkers, psychologen, apothekers, priesters, kinesitherapeuten, verplegenden, consultants van allerlei pluimage. Maar ook ziekenhuizen, dispensaria voor geesteshygiëne, centra voor maatschappelijk werk, telediensten, consultatiebureaus enzovoort. Kortom, een omvangrijk hulpverleningsapparaat van diensten en personen staat ter beschikking. Dit hulpverleningsapparaat kende na de tweede wereldoorlog bij de opbouw van de «verzorgingsstaat» een explosieve uitbreiding.

Het blinde geloof in de zekerheid van de wetenschap maakte van de hulpverlening een praktisch exclusief professionele aangelegenheid.

De intense ontwikkeling van de wetenschap tenslotte had een toenemende specialisering en subspecialisering tot gevolg, waardoor de hulpverlening werd — en nog steeds wordt — verkaveld over alsmaar kleinere deelsectoren en probleempakketten. Het kleurrijke mozaïek van problemen, klachten, stoornissen en ziekten aan de ene kant vindt dus een even rijk geschakeerd ziektebeeld aan de andere kant. Het is een ware opgave geworden de juiste moeilijkheid op het juiste ogenblik bij de juiste instantie te brengen.

Tot wie moet zich bijvoorbeeld, de vrouw met rugklachten wenden? Tot de huisarts, de orthopedist, de reumatoloog, de fysiotherapeut, de gynecoloog, de internist, de nefroloog, de uroloog, de psycholoog of tot een of ander maatschappelijk agoog?

Een vraag die de meeste vrouwen niet zullen kunnen beantwoorden.

Ook aan de zijde van de hulpverleners ligt alles niet even duidelijk en ontstaan er tal van grensoverschrijdingen, concurrentie, overlapping, wat het de cliënt bepaald niet eenvoudiger maakt bij zijn gang door het hulpverleningslabyrint.

Met deze vraag van een adequate aansluiting van voorzieningen op problemen op de achtergrond, wordt de jongste jaren intens gepleit voor een bepaalde organisatorische ingreep waarbij de termen echelon, lijn en echelonnering kwistig gebruikt worden. De essentie van het begrip echelon is gelegen in het op elkaar volgen van soorten voorzieningen, in die zin dat de patiënt in zijn gang door het systeem van de curatieve gezondheidszorg achtereenvolgens door verschillende echelons wordt geleid, ten einde een efficiënt gebruik van het gecompliceerde apparaat van de hedendaagse gezondheidszorg te bevorderen.

De eerste lijn komt hierin vrij éénduidig naar voor als de zone waarin met relatief weinig middelen niet-gespecialiseerde zorg op een ambulante wijze wordt aangeboden, een zone die bovendien gemakkelijk bereikbaar is, zowel geografisch, financieel als psychologisch, voor de hulpvrager. Concreet wordt deze lijn dan ook meestal opgevuld met huisarts-geneeskunde, thuisverpleging, maatschappelijk werk, pre- en postnatale zorg, advisering inzake huwelijk, gezin en sexualiteit, diensten voor geestelijke gezondheidszorg, gezins- en bejaardenhulp, kortom alle voorzieningen die werken vanuit een breed, niet-gespecialiseerd probleemoplossend denken, een integraal referentiekader. Wanneer men de realiteit van de gezondheidszorg in dit land nu toetst aan conceptie en principe van echelonnering, dan is de balans vlug gemaakt. In België bestaan geen echelons maar wel artsen, psychologen, verpleegkundigen, maatschappelijke werkers, instituten, diensten, centra, voorzieningen die volkomen parallel hun goede zorgen aanbieden. Bovendien zijn de meeste nog verder opgedeeld in tal van verzuilde en zelfs vermutualiseerde structuren.

Men zou zelfs kunnen stellen dat de volledige gezondheidszorg hier op de eerste lijn zit, in deze zin dat de cliënt rechtstreeks naar de hoogst gespecialiseerde voorziening kan doorstoten en omgekeerd, dat sterk specialistische hulpverleners een directe toegang tot de cliënteel weten te continueren.

Er bestaat dus geen eerste lijn of ze is in elk geval krom en discontinu.

De vaststelling dat op de eerste lijn allerlei deskundigen, instellingen, diensten en voorzieningen op een autonome wijze naast en ook concurrentieel tegen elkaar functioneren, roept vrij snel de associatie op met een vrije-marktmodel uit de economie.

Elkeen die gezondheidszorgen te koop wil aanbieden, heeft hiertoe de mogelijkheid en het concurrentiemechanisme biedt de beste waarborg voor kwaliteitsgoederen tegen lage prijzen.

Dit etiket van vrije markt geeft nochtans de werkelijkheid verkeerd weer. Wanneer dokter Wynen zijn zoveelste verklaring aflegt over de vrije beroepsuitoefening, de vrije vestiging enzovoort, dan heeft hij niet het vrije-marktmodel van de econoom voor ogen, maar gaat het integendeel om een zorgvuldig gesloten medische markt.

Bescherming van gezondheid en genezing van ziekte zijn op de medische markt waarden, waarvan het exclusieve verkooprecht door de overheid op grond van zekere criteria, zoals kennis, opleidingen, ethische code, werd toegewezen aan één maatschappelijke groep, namelijk gediplomeerde artsen.

Hoofdp probleem voor deze door de medische professe gedomineerde gesloten markt vormt de controle op interne en externe competitie. Voor concurrentiële verhoudingen tussen collegae vormt de ethische code een uitstekende buffer. Wat de externe competitie betreft, wordt de gezondheidszorg, met inbegrip van de medische professe, geconfronteerd met een toenemende arbeidsverdeling, waardoor een snel aanwassend leger van gezondheidswerkers, niet-medici, zich aanmelden. De reactie van

de medische professie op deze mogelijke marktbedreiging is weliswaar tweezijdig, maar toch erg duidelijk.

Aan de ene kant zal verwijzing, contact, samenwerking gezocht of getolereerd worden met deze gezondheidswerkers die binnen een medische arbeidsverdeling onder het initiatief, gezag en controle van de arts kunnen worden gehouden. Deskundigen, instellingen, voorzieningen daarentegen die buiten de jurisdictie en controle van de arts vallen, zullen door hem genegeerd, dit wil zeggen niet aangewend, worden.

Tegen deze achtergrond moet de momentele vraag naar andere organisatievormen binnen de eerste lijn worden geplaatst en begrepen. De door dit wetsvoorstel voorgestelde forfaitaire financiering van een eerstelijns-team, dat in de eerstelijnszorg onder medische voogdij in de gezondheidszorg binnenhaalt, past perfect in deze gesloten marktstrategie en werkt dus veel meer verlamdend op de noodzakelijke evolutie van een behoeftegerichte integrale eerstelijnsbenadering.

Vandaar onze eerste negatieve kritiek.

Er wordt in de medische wereld veel geschreven, gediscussieerd en gepleit voor meer samenwerking, coördinatie en integratie tussen de diverse vormen van hulpverlening op de eerste lijn. Wanneer we echter de diverse gepropageerde en geëxperimenteerde organisatievormen toetsen aan de realiteit van de eerste lijn in dit land, stellen wij vast dat er een grote discrepantie is tussen opvattingen en gedrag, tussen ideologie en realiteit.

Hoe is dit te verklaren?

Er spelen uiteraard verschillende factoren een rol, maar de kern van de zaak moet bij de artsen zelf worden gezocht en heeft rechtstreeks verband met de wijze van financiering van groepspraktijken, gezondheidscentra en dergelijke. Het verlangen naar handhaving van de autonomie en het vrije ondernemerschap speelt kennelijk nog zo sterk door, dat dit een barrière vormt voor het aanvaarden van financieringsregelingen die afwijken van de norm.

En deze norm is de traditionele honoreringsstructuur van de solo-arts met zijn éénmansbedrijf. Het creëren van een tweede, namelijk forfaitair circuit, zonder geleidelijke rechte trekking van de scheefgegroeide situatie in de eerstelijnszorg en in ons gezondheidsbeleid in zijn geheel, zou alleen leiden tot nog meer verwarring en dus ook tot minder efficiëntie, tot nog sterker concurrentiële opstelling, nog verder doorgedreven verzuiling zodat het eindresultaat nog verder van het nagestreefde doel zou liggen dan de huidige toestand.

Bovendien moet er grondig worden gewerkt aan de norm van de huidige honoreringsstructuur. Dat betekent een grondige mentaliteitsverandering zowel bij de artsen als bij de beleidsverantwoordelijken. Zonder deze mentaliteitsverandering is iedere fragmentaire verandering van financieringswijze trouwens bij voorbaat tot een negatief of zelfs omgekeerd effect gedoemd. De huidige honoreringsstructuur is nog altijd gebaseerd op een betaling per act, per prestatie, met of zonder remgeld. De financiering van de medische prestaties heeft meer en meer af te rekenen met het feit dat zowel de objectieve behoefte aan als de subjectieve vraag naar medische zorgen steeds maar crescendo gaan, wat zich in een inflatoire consumptie vertaalt. Overconsumptie, schrijven onmiddellijk een aantal instanties, waarvoor dringend controlerende en afremmende maatregelen moeten worden genomen. Vooraleer op deze maatregelen in te gaan, is evenwel een relativering van deze notie «overconsumptie» noodzakelijk.

Ziektegedrag, medisch verbruik en overconsumptie van gezondheidszorg werden de jongste jaren vrij grondig bestudeerd. Uit deze onderzoeksresultaten laten zich minstens drie belangrijke vaststellingen distilleren.

Inzake medische consumptie dient een onderscheid te worden gemaakt tussen consumptie door de cliënt geïnitieerd en deze door de aanbieder gecontinueerd. Zo gebeurt een raadpleging of bezoek van huisarts, specialist, tandarts, meestal op initiatief van de betrokkene, zodat men hier van directe medische consumptie kan spreken. Specialistische verstrekkingen, hospitalisatie en dergelijke vinden daarentegen hun aanzet veel meer bij de verstrekkers: het gaat hier om een afgeleide consumptie. Cruciaal voor België is nu de vaststelling dat vooral de afgeleide consumptie sterk toenam, terwijl de directe consumptie daarentegen weinig of niet groeide. Het is dus vooral de consumptie, waarin de gezondheidsverstrekkers het belangrijkste aandeel hebben, die in sterke mate toenam.

Medische consumptie moet op een tweede manier genuanceerd en gerelativeerd worden. Zoals andere sociale goederen bereikt ook de gezondheidszorg op sterk differentiële wijze de verschillende bevolkingsgroepen: het Matteüseffect in de gezondheidszorgverdeling. Ofschoon de gemiddelde kostprijs voor medische verzorging voor arbeiders en

hogere sociale klassen weinig verschilt, is er immers daarnaast een belangrijke differentiatie inzake het soort medische consumptie. Arbeiders blijken de grootste consumenten te zijn van de goedkoopste geneeskunde, namelijk bezoek en raadpleging van de huisarts, terwijl de hogere klassen hun achterstand opvullen met een frequenter verbruik van duurdere, specialistische zorgen.

Men dient er bovendien rekening mee te houden dat deze uitgaven geen identieke maar ongelijke behoeftenpakketten van de betrokken bevolkingsgroepen dekken. Door hun globale maatschappelijke positie vertonen de lagere klassen immers een grotere behoefte aan gezondheidszorg dan de hogere, beter geplaatste groepen. Behoeftes aan en vraag naar gezondheidszorg dekken elkaar dus niet volledig. Hierbij zou men kunnen stellen dat de weliswaar ongelijke behoeften van de verschillende bevolkingsgroepen volledig door het verbruik gedekt worden, maar dat bepaalde groepen in sterke mate oververbruiken: de theorie van de overconsumptie dus.

Daarnaast kan evenwel de stelling worden ontwikkeld dat naast overconsumptie, ook een belangrijke graad van non-consumptie bestaat en dit vooral bij de groepen met de grootste objectieve behoeften aan gezondheidszorg, namelijk de lagere sociale klassen.

Een derde vaststelling is dat zowel beleidsinstanties als gezondheidszorgverstrekkers over ziektegedrag en medische consumpties toch wel bijzonder rationele opvattingen hanteren.

Lijnrecht tegenover deze rationele voorstellingen staan de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek. Deze vestigen inderdaad niet alleen de aandacht op de alomtegenwoordigheid en dominantie van ziekte. Minstens even belangrijk is de bevinding dat slechts een kleine proportie van deze gedetecteerde morbiditeit of gezondheidsstoornissen voor behandeling wordt aangeboden: het zogenaamde ijsbergfenomeen.

Behoeftes en vraag liggen hier duidelijk ontkoppeld. Samenvattend kan ten aanzien van medische overconsumptie dus gesteld worden dat deze zich vooral ontwikkelt in de afgeleide consumptie, dat gegeven de ongelijke spreiding van behoefte en vraag, het fenomeen tot bepaalde bevolkingssegmenten beperkt blijft en uiteindelijk door een belangrijk pakket non-consumptie wordt gecontrarieerd en gerelativeerd.

Tegen deze achtergrond klinkt het op zijn minst verrassend dat de artsensyndicaten voortdurend hun scalpel scherpen om het zogenaamde remgeld te veralgemenen. Wij worden meer en meer geconfronteerd met het dreigend bankroet van de ziekteverzekering. Men ziet slechts twee wegen uit de impasse: ofwel de inkomsten vermeerderen ofwel de uitgaven verminderen.

Dit laatste kan in een prestatie-geneeskunde door het aantal prestaties te doen dalen of door de kost per prestatie te verminderen, ofwel door allebei.

Voor het geneeskundig korps bestaat echter geen andere aanvaardbare remedie buiten het verplicht remgeld dat enerzijds vermindering van de financiële lasten van de ziekteverzekering moet meebrengen en anderzijds een daling van het actuele overmatig gebruik in verschillende disciplines. De conclusie ligt voor de hand: het wilde en onverantwoorde gedrag van de consument wordt als de hoofdschuldige beschouwd van het gerezen financieringsprobleem, waarvoor het remgeld de aangewezen penaliserende maatregel moet opleveren. Rijst echter de vraag: is het remgeld wel degelijk een grendel? Een grendel waarop?

Telkens men dit voorstel lanceert gaat men — impliciet of expliciet — ervan uit dat de mensen momenteel niets voor hun gezondheidszorg zouden bijdragen, er dus een quasi gratis geneeskunde zou bestaan, waarop de grendel van het remgeld dient geschoven. Deze gratuititeit strookt evenwel in geen geval met de realiteit van de Belgische gezondheidszorg. Er zijn de sociale bijdragen, de aanvullende bijdragen en verzekeringen. Er is het niet-terugbetaalde gedeelte van medische honoraria van allerlei technische prestaties, geneesmiddelen en hospitalisatie.

Wie op dit ogenblik de kostprijs kan evalueren van een heel pakket uitgesloten geneesmiddelen kan daar in de dagelijkse praktijk over meespreken.

Bovendien zijn er de vrijbuiters in witte jas die zich niet storen aan conventies. Men kan dus moeilijk concluderen tot een gratis geneeskunde waarop dringend de rem van het remgeld dient te worden geplaatst. En toch blijven de artsensyndicaten bestendig en onverminderd het principe van het veralgemeend en verplicht remgeld verdedigen.

Het remgeld werd evenwel slechts als «eisbaar» in de wet neergeschreven. Concreet betekent dit dat de wet alleen het eigendomsrecht van de geneesheer op het remgeld bevestigt, maar hem niet de verplichting oplegt dit effectief te vragen. Uit de reacties tegen het werken aan terugbetalings-

tarieven van bepaalde artsen en groepspraktijken, vooral tegen de Orde van de geneesheren, bleek echter overduidelijk dat voor de artsensyndicaten het verplicht remgeld veel meer betekent, namelijk een noodzakelijke maatregel, niet zozeer om de ziekteverzekering uit de knoei te halen, maar wel om de prijsbepaling op de gezondheidsmarkt onder controle te houden, om door monopolievorming elke concurrentiële ontwikkeling te kunnen uitschakelen en uiteindelijk om te fungeren als symbool van het eigendomsrecht over zijn koopwaar.

Een laatste opmerking betreft de finaliteit van het remgeld.

Ik heb reeds duidelijk gemaakt dat men door het remgeld twee vliegen in één klap hoopt te vangen: enerzijds het deficit van de ziekteverzekering weg te werken door een pakket van de financiële verantwoordelijkheid op de verzekerden af te wentelen en anderzijds een instrument te leveren waarlangs ziektegedrag kan beïnvloeden, meer in het bijzonder overconsumptie kan worden afgeremd.

Wat het eerste objectief betreft — sanering van de ziekteverzekering —, kan men zich afvragen of geen andere, meer adequate en rechtvaardige maatregelen mogelijk zijn en dit langs de zijde zowel van de verbruikers als van de aanbieders.

Voor de verbruikers kan onder meer worden gedacht aan fiscalisering van de ziekteverzekering, een stelsel van differentiële bijdragevoeten in functie van het arbeidsinkomen en zo meer. Maar ook aan de kant van de aanbieders is er wat te doen: zo onder meer, het wegwerken van een concurrentiële marktstructuur ten voordele van een gecontroleerde organisatiestructuur, naast een wegwerken van het betaling-per-prestatie-systeem.

Wat het tweede objectief betreft — remgeld als sturend mechanisme voor ziektegedrag —, moeten wij nogmaals wijzen op het enorm gecompliceerd karakter van het fenomeen ziektegedrag, waarbij overconsumptie enerzijds een differentiële maatschappelijke situering kent en anderzijds door een omvangrijke ijsberg non-consumptie wordt gerelativeerd.

Er moet tegenover dit differentieel gedrag, dat zich trouwens veeleer situeert in de structuur en de organisatie van het medisch aanbod, van een veralgemeend remgeld dus, ook geen belangrijk sturend effect in verband met het ziektegedrag verwacht worden.

Het zijn deze structuur en organisatie van het gezondheidszorgaanbod die aan de basis liggen van de problematiek. Van beperkte ingrepen in de zin van dit wetsvoorstel kan dan ook alleen maar enige afleiding van het probleem worden verwacht, veeleer dan enige ombuiging van het beleid.

Dit geldt des te meer omdat dit wetsvoorstel bovendien dan nog blijft kaderen in de door de wet op de ziekteverzekering vastgelegde honoreringswijze per prestatie en dus veeleer continuerend dan hervormend optreedt. Dit wetsvoorstel bestaat er trouwens in hoofdzakelijk in, via de uitbreiding van het bij nomenclatuur vastgelegde terugbetaalbaar prestatiepakket een integraal forfait voor een multidisciplinair werkend eerstelijns team te bedingen. Met het wegwerken van een concurrentiële marktstructuur ten voordele van een gecontroleerde organisatiestructuur heeft dit uiteraard niets te zien.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, naast onze opmerkingen ten gronde die vooral de organisatie van onze gezondheidszorg naar echelonnering en financiering toe betreffen, hebben wij tenslotte nog enkele hier nauw bij aansluitende pragmatische bezwaren tegen dit wetsvoorstel. Zonder een duidelijke, georganiseerde en gecoördineerde, planmatige echelonnering zijn initiatieven als deze van dit wetsvoorstel tot mislukken gedoemd.

Enkele vragen.

Hoe ziet men de inschrijving? Verplicht of niet verplicht?

Geldt de inschrijvingsplicht alleen voor forfaitaire centra en niet voor andere, niet voor solopraktijken al dan niet in georganiseerde of losse samenwerkingsverbanden met andere zorgverstrekkers?

Zal een patiënt zich tegelijk in een forfaitair centrum of in een ander centrum en bij een zelfstandig al dan niet samenwerkende arts of artsen-groep kunnen inschrijven?

Wat met de verwijsplicht? Is het wel logisch dat een patiënt gestraft wordt voor een verwijzing naar een andere discipline wanneer dit niet door een forfaitair bezoldigd centrum gebeurt zoals trouwens in dit wetsvoorstel wordt voorzien? Zal dit niet behoeftescheppend werken en niet nog meer dan in de huidige toestand tot afgeleide overconsumptie leiden?

Zal het naast mekaar profileren van twee verschillende medische circuits niet leiden tot een devalorisatie van het ene of het andere met een ander type van non-consumptie tot gevolg?

Betekent dit wetsvoorstel niet een wijdoopen poort naar nog verdere verzuiling, zelfs mutualisering van de ELGZ? Zal dit wetsvoorstel niet in een nog verdere desorganisatie van de eerstelijnszorg resulteren, in een nog grotere verbrokkeling van de reeds zo discontinue eerste lijn? Zullen de relaties tussen de verschillende echelons er niet nog veel onduidelijker op worden, de verhoudingen nog ingewikkelder, de wederzijdse opstellingen zo mogelijk nog concurrentieler?

Zovele vragen om erop te wijzen dat fragmentaire, disparate, ongecoördineerde ingrepen zoals deze voorgesteld in het vóór ons liggend wetsvoorstel op zijn minst als prematuur dienen te worden bestempeld.

En vooral om erop te wijzen dat eerst en vooral ons gehele gezondheidsbeleid dringend aan herziening en herdenking toe is, vooraleer ingrepen als deze tot een beleidmatig zinvol resultaat kunnen leiden.

Ook wat de financieringsnorm zelf betreft enkele bedenkingen.

Het is duidelijk dat dit wetsvoorstel wil voorzien in de forfaitaire vergoeding van ook niet-louter-medische en paramedische prestaties. Het wil deze vergoeding zelfs van de erkenning en van de verbintenis als dusdanig van de bedoelde forfaitaire centra afhankelijk maken.

Is het wel rechtvaardig niet alleen tegenover zorgverstrekkers maar ook tegenover cliënten die zich verder tot de bestaande, niet-forfaitaire bezoldigde instanties bekennen of blijven bekennen?

Is het forfaitair bezoldigen via in de nomenclatuur als terugbetaalbaar erkende of eventueel nog te erkennen prestaties bovendien niet een *contractio in terminis*?

Enerzijds forfait en anderzijds het blijven vasthouden aan de betaling per geleverde prestatie.

Bovendien is het voorstel van het beheerscomité van het Riziv, zoals beschreven in bijlage van het verslag, om via artikel 34ter van de wet op de ziekteverzekering de forfaitgeneeskunde te organiseren, ruimschoots onvoldoende gebleken. Het voorstel beperkt zich binnen de budgettaire middelen tot de toepassing van de terugbetaalbare prestaties zoals trouwens in de wet wordt bepaald.

Hieruit resulteert een aanbod van 1279 frank, hetzij het nationale gemiddelde van het verbruik van huisartsgeneeskunde per inwoner en per jaar. Dat heeft uiteraard niets te maken met de integrale benadering zoals bedoeld door de betrokken centra, en zoals die eigenlijk meer en meer norm wordt voor de gehele eerstelijnsgezondheidszorg. Het bewijst dat ingrepen zoals voorgesteld in dit wetsvoorstel slechts een omgekeerd effect kunnen hebben. Voor deze forfait van 1279 frank per patiënt hebben trouwens nagenoeg alle betrokken centra feestelijk bedankt.

Daarom ook is dit voorstel tot correctie via een ingreep in de bestaande wetgeving niet realistisch.

Het is juist dat door een behoeftegerichte uitbouw van de eerstelijnszorg heel wat besparingen mogelijk zijn in de tweede en derde lijn, voor een groot deel zelfs in de vierde lijn van bepaalde categorale voorzieningen zoals voor bepaalde groepen van gehandicapten.

Ook dit besparend effect kwam ter sprake in het betoog van collega Vandenhove.

Maar dan moet de echelonnering ook als dusdanig georganiseerd en gecoördineerd zijn, zodat afgeleide overconsumptie in de hogere echelons niet in afgeleide overconsumptie in de eerste lijn wordt omgezet en op die wijze tot een nuloperatie of zelfs tot een behoefte en dus kostenschepende negatieve operatie wordt herleid.

Ook dit is zonder een globale herziening van ons gezondheidsbeleid niet realiseerbaar.

Blijft er tenslotte een belangrijke randbemerking. Het gezondheidsbeleid werd in zijn preventieve sector aan de gemeenschappen toegewezen. Afgezien van het feit dat een globaal gezondheidsbeleid door dit wel zeer kunstmatig onderscheid tussen preventief en curatief wordt belemmerd, om niet te zeggen grotendeels wordt geïmmobiliseerd, moeten wij op het vlak van de bestaande experimenten nu reeds vaststellen dat in Vlaanderen en Wallonië een andere mentaliteit, dus andere opties moeten worden vastgelegd inzake de organisatie van het gezondheidsbeleid, meer bepaald inzake de herverdeling van een beleid tussen enerzijds het eerste echelon en anderzijds de hogere echelons. Ik wil hier vandaag niet verder op ingaan. Ik heb daarover begin van dit jaar nog uitvoerig geïnterpelleerd in de Vlaamse Raad en hier, bij de bespreking van de begroting van Sociale Voorzorg. Ook daarmee zal in de herdenking van ons welzijnsbeleid, en

meer in het bijzonder van ons gezondheidsbeleid, terdege rekening moeten worden gehouden.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, dit wetsvoorstel komt ons op zijn zachtst uitgedrukt voor als prematuur en zijn doel voorbijschietend. Hervormingen — ik ken uw mening dienaangaande, mijnheer de minister, en ik ben het volkomen met u eens — gebeuren inderdaad niet op een dag, ook niet deze van de gezondheidszorg. Zij gebeuren door stapsgewijze, maar doelgerichte en planmatige ingrepen — zoals dit wetsvoorstel er een had kunnen zijn — die echter moeten kaderen in een globale beleidsvisie.

De fragmentaire ingreep inzake forfaitaire betalingswijze van de eerstelijnsgezondheidszorg, zoals voorgesteld door het hier thans ter bespreking voorliggend wetsvoorstel, is in die zin naar ons gevoel noch realistisch noch efficiënt, zelfs vertragend, en heeft potentieel bovendien verschillende nefaste repercussies op een globaal, behoeftegericht, financieel evenwichtig gezondheidsbeleid. De Volksunie kan dit wetsvoorstel dan ook niet goedkeuren. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

PRESENTATION DE CANDIDATS A CHACUNE DES DEUX PLACES VACANTES DE CONSEILLER A LA COUR DE CASSATION

Premier tour de scrutin

VOORDRACHT VAN KANDIDATEN VOOR TWEE OPENSTAANDE PLAATSEN VAN RAADSHEER IN HET HOF VAN CASSATIE

Eerste stembeurt

M. le Président. — Il va être procédé au scrutin pour la présentation de deux candidats à chacune des deux places de conseiller à la Cour de cassation, devenues vacantes :

— La première par l'accession à l'éméritat de M. le président de section Meeûs;

— La deuxième par l'accession à l'éméritat de M. le président de section Closon.

Wij moeten nu overgaan tot de geheime stemming voor de aanwijzing van twee kandidaten voor elk van de twee ambten van raadsheer in het Hof van Cassatie, die vacant zijn geworden :

— Het eerste door de overgang naar het emeritaat van afdelingsvoorzitter Meeûs;

— Het tweede door de overgang naar het emeritaat van afdelingsvoorzitter Closon.

Le sort désigne M. Van Der Niepen et Mme Coorens pour remplir, avec MM. les secrétaires, les fonctions de scrutateurs.

Het lot duidt de heer Van Der Niepen en mevrouw Coorens aan om, samen met de secretarissen, de functie van stemopnemers te vervullen.

Pour chaque place deux tours de scrutin devront avoir lieu, en principe, l'un pour désigner le premier candidat, l'autre pour désigner le second.

Voor elk ambt moeten in principe twee stembeurten worden gehouden : één om de eerste kandidaat aan te wijzen en één voor de tweede kandidaat.

Afin d'accélérer les opérations de vote, il n'y aura qu'un seul appel nominal pour la présentation des candidats à chacune des deux places.

Pour chacune de ces deux places, les bulletins de vote, qui mentionnent les noms des candidats, ont une couleur distincte, respectivement : vert pour la place laissée vacante par l'accession à l'éméritat de M. Meeûs, rose pour la place laissée vacante par l'accession à l'éméritat de M. Closon.

Ten einde de stemverrichtingen te bespoedigen zal er slechts één naamafroeping worden gehouden voor de voordracht van de kandidaten voor elk van de twee ambten.

Voor elk van die twee vacatures hebben de stembriefjes, die de namen van de kandidaten vermelden, een verschillende kleur, respectievelijk : groen voor de plaats die is opengevallen ingevolge de toelating tot het emeritaat van de heer Meeûs, rose voor de plaats die is opengevallen door de toetreding tot het emeritaat van de heer Closon.

Il y a deux urnes, portant respectivement ces mêmes couleurs.

Vous avez reçu une enveloppe contenant les bulletins de vote requis.

Er zijn twee stembussen, die de overeenkomstige kleuren dragen.

U hebt een omslag ontvangen die de nodige stembriefjes bevat.

Nous allons procéder d'abord à la présentation du premier candidat à chacune des deux places.

Wij gaan eerst over tot de voordracht van de eerste kandidaat voor elk van de twee vacatures.

A l'appel de leur nom, les sénateurs auront donc à déposer dans chaque urne un bulletin de vote de la couleur correspondante, soit un bulletin vert dans l'urne verte et un rose dans l'urne rose.

Bij de afroeping van hun naam dienen de senatoren dus in iedere stembus één stembriefje met de overeenstemmende kleur te deponeren, dit wil zeggen, een groen in de groene bus en een rose in de rose bus.

Le vote commence par le nom de M. Van Der Niepen.

De stemming begint met de naam van de heer Van Der Niepen.

— Il est procédé au scrutin.

Er wordt overgegaan tot de geheime stemming.

M. le Président. — Le scrutin est clos.

De stemming is gesloten.

Il conviendra sans doute au Sénat de poursuivre l'examen de son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouilleront les bulletins.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten, terwijl de stemopnemers de stembiljetten nazien. (*Instemming.*)

Il en sera donc ainsi.

Hiertoe is besloten.

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING, INZAKE DE FORFAITAIRE BETALINGSWIJZE IN DE EERSTELIJNSGEZONDHEIDSZORG, VAN DE WET VAN 9 AUGUSTUS 1963 TOT INSTELLING EN ORGANISATIE VAN EEN REGELING VOOR VERPLICHT ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING

Voortzetting van de algemene beraadslaging

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT, EN CE QUI CONCERNE LE PAIEMENT FORFAITAIRE DES SOINS DE SANTE PRIMAIRES, LA LOI DU 9 AOUT 1963 INSTITUANT ET ORGANISANT UN REGIME D'ASSURANCE OBLIGATOIRE CONTRE LA MALADIE ET L'INVALIDITE

Continuation de la discussion générale

De Voorzitter. — Wij zetten de behandeling voort van het voorstel van wet tot wijziging van de wet van 9 augustus 1963.

Het woord is aan minister Dehaene.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, een korte repliek om te bevestigen dat ik, zoals in de commissie, vraag dit voorstel van wet niet aan te nemen. Ik heb geen principiële bezwaren tegen de forfaitaire betaling bij wijze van alternatief, waartoe de huidige wetgeving inzake ziekteverzekering trouwens de mogelijkheid geeft, maar indien het wetsvoorstel in zijn huidige vorm zou worden aangenomen, zouden een aantal zaken in de ziekteverzekering worden ingebouwd die enkel zouden voorkomen in het forfaitair systeem. Dit kunnen wij niet aanvaarden, omdat het een discriminatie zou teweegbrengen in het geheel.

Daarenboven ben ik het grotendeels eens met de kritiek van collega Peeters, wat de partiële benadering van het probleem betreft. Hij heeft een aantal behartenswaardige zaken gezegd over de eerstelijnsgezondheidszorg, die wij met een globale aanpak moeten benaderen. Als boutade zegt men wel eens dat de eerstelijnsgezondheidszorg krom is, maar ik waarschuw ervoor ze niet te recht en te uniform te maken, omdat ook op dit vlak een bepaalde pluraliteit in de benadering mogelijk moet blijven. Aangezien het initiatief in dit wetsvoorstel te partieel en voor een deel te voorbarig is, verzoek ik de Senaat het niet aan te nemen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

De commissie heeft besloten het voorstel van wet niet aan te nemen. Overeenkomstig artikel 47 van ons reglement zal de Senaat zich morgen uitspreken over dit besluit van de commissie.

PROJET DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 63 DE LA LOI DU 10 AVRIL 1971 SUR LES ACCIDENTS DU TRAVAIL

Discussion et vote de l'article unique

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 63 VAN DE ARBEIDSONGEVALLENWET VAN 10 APRIL 1971

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi relatif aux accidents du travail.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet betreffende de arbeidsongevallen.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est à M. Humblet.

M. Humblet. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, le groupe socialiste et apparentés votera ce projet. Certes, en commission, nous nous sommes préoccupés de savoir si cette disposition nouvelle n'alourdira pas les procédures, mais le ministre a répondu à cette préoccupation de manière satisfaisante.

Je tiens toutefois à souligner que le vote de ce projet — en réalité, il s'agit d'une modalité de détail — ne préjuge pas de la nécessité éventuelle de revoir le système des accidents du travail qui, reconnaissons-le, est très particulier par rapport à l'ensemble de l'édifice de notre sécurité sociale. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

Het enig artikel van het ontwerp van wet luidt:

Enig artikel. In artikel 63 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Paragraaf 1, tweede lid, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Een afschrift van het proces-verbaal wordt gezonden aan de verzekerder, aan de getroffene of zijn rechthebbende en aan de verzekeringsinstelling waarbij de getroffene is aangesloten of waar hij is ingeschreven overeenkomstig de wetgeving inzake de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit. »

2° Paragraaf 2, tweede lid, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Die kennisgeving, vergezeld van een afschrift van de aangifte van het ongeval, geldt als een verklaring van arbeidsongeschiktheid die tijdig bij de verzekeringsinstelling werd ingediend. »

Article unique. A l'article 63 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, sont apportées les modifications suivantes:

1° Le § 1er, deuxième alinéa, est remplacé par la disposition suivante:

« Une copie du procès-verbal est envoyée à l'assureur, à la victime ou à son ayant droit et à l'organisme assureur auquel la victime est affiliée ou auprès duquel elle est inscrite conformément à la législation sur l'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité. »

2° Le § 2, deuxième alinéa, est remplacé par la disposition suivante:

« Cette notification, accompagnée d'une copie de la déclaration d'accident, est considérée comme une déclaration d'incapacité introduite en temps utile auprès de l'organisme assureur. »

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen morgen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI ÉTABLISSANT LE TEXTE NÉERLANDAIS ET ADAPTANT LE TEXTE FRANÇAIS DE LA LOI DU 18 NOVEMBRE 1862 PORTANT INSTITUTION DU SYSTÈME DES WARRANTS

Discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET TOT VASTSTELLING VAN DE NEDERLANDSE TEKST EN TOT AANPASSING VAN DE FRANSE TEKST VAN DE WET VAN 18 NOVEMBER 1862 HOUDENDE INVOERING VAN HET WARRANTSTELSEL

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi établissant le texte néerlandais et adaptant le texte français de la loi sur les warrants.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet tot vaststelling van de Nederlandse tekst en tot aanpassing van de Franse tekst van de wet inzake het warrantstelsel.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Boel, rapporteur. — Ik verwijs naar mijn verslag, mijnheer de Voorzitter.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé:

Artikel 1. De hiernavolgende bepalingen vormen de Nederlandse tekst van de wet van 18 november 1862 houdende invoering van het warrantstelsel, zoals die is gewijzigd bij de wetten van 10 oktober 1967 en 20 februari 1978.

De hiernavolgende Nederlandse tekst van de bepalingen die de wet van 18 november 1862 houdende invoering van het warrantstelsel na de wet van 18 april 1898 hebben gewijzigd, vervangt de vorige Nederlandse tekst van die bepalingen.

Twistvragen, gegrond op het verschil tussen de Nederlandse en de Franse teksten, worden beslist naar de wil van de wetgever, die bepaald wordt volgens de gewone interpretatieregelen, zonder voorrang van de ene tekst op de andere.

Article 1er. Les dispositions qui suivent forment le texte néerlandais de la loi du 18 novembre 1862 portant institution du système des warrants, modifiée par les lois des 10 octobre 1967 et 20 février 1978.

Le texte néerlandais ci-après des dispositions qui ont modifié la loi du 18 novembre 1862 portant institution du système des warrants, postérieurement à la loi du 18 avril 1898, remplace le texte néerlandais antérieur de ces dispositions.

Les contestations basées sur la divergence des textes français et néerlandais sont décidées d'après la volonté du législateur, déterminée suivant les règles ordinaires d'interprétation, sans prééminence de l'un des textes sur l'autre.

**WET VAN 18 NOVEMBER 1862 HOUDENDE INVOERING VAN
HET WARRANTSTELSEL**

EERSTE HOOFDSTUK

De warrant en de ceel

EERSTE AFDELING

Uitgifte, vorm en endossement van warrants en celen; rechten en verplichtingen van de houder

Artikel 1. § 1. Warrants zijn handelspapieren in tweevoud door een derde afgegeven aan degene die het bewijs levert dat hij de vrije beschikking heeft over de koopwaar waarop die papieren betrekking hebben. Het dubbel wordt ceel genoemd.

§ 2. [Voor koopwaar bewaard in openbare pakhuizen die vallen onder de wet van 20 februari 1978 betreffende de douane-entrepots en de tijdelijke opslag, worden de warrants en de celen uitgegeven door degenen op wier naam de koopwaar voor dat doel is overgeschreven.]

§ 3. In ieder geval kunnen de warrants en de celen worden uitgegeven door de bewaarder van de koopwaar.

§ 2 vervangen bij artikel 70, 1°, van de wet van 20 februari 1978.

Art. 2. Het recht op vrije beschikking wordt bewezen door alle middelen die toegelaten zijn in zaken van koophandel.

Art. 3. § 1. Bovenaan op de warrant staat het woord «warrant»; bovenaan op de ceel het woord «ceel».

§ 2. Op de ceel wordt vermeld dat dit stuk in handen van de derde-houder geen recht heeft op de aflevering van de koopwaar dan op vertoon van de warrant, houdende bevel tot aflevering, getekend door de eerste ondertekenaar van de ceel.

§ 3. Warrant en ceel worden gedagtekend en ondertekend door degene die ze uit geeft, en vermelden de naam, de hoedanigheid en de woonplaats van degene aan wie zij worden afgegeven.

§ 4. Zij vermelden de aard, de hoeveelheid en het gewicht van de koopwaar, de aard van de verpakking, de merken van de colli's en, in voorkomend geval, de hoeveelheid en het gewicht van de genomen stalen.

§ 5. Zij vermelden in welk pakhuis de koopwaar is opgeslagen en, in voorkomend geval, door wie zij is verzekerd tegen brand of andere risico's.

§ 6. Zij bepalen vanaf welke datum de pakhuishuur en andere kosten verschuldigd zijn.

Art. 4. § 1. Het bezit van de warrant, vergezeld van de ceel, geeft aan degene aan wie de stukken zijn afgegeven of aan wiens order zij zijn uitgegeven, de vrije beschikking over de koopwaar.

§ 2. De warrant, vergezeld van de ceel, geeft aan de derde-houder de vrije beschikking over de koopwaar indien het bevel tot aflevering, getekend door de eerste ondertekenaar, op de warrant voorkomt.

§ 3. De warrant, zonder de ceel, belichaamt het bezit van de koopwaar, als pand.

§ 4. De ceel, zonder de warrant, belichaamt het recht om te beschikken over de koopwaar, door de warrant met pand bezwaard.

Art. 5. § 1. Warrant en ceel kunnen uitgegeven worden aan order van een derde.

§ 2. Zij kunnen worden overgedragen door endossement. Het endossement kan in blanco worden gesteld. In dat geval verleent het aan de houder dezelfde rechten als een gewoon endossement.

Art. 6. § 1. In geval van afzonderlijke overdracht van de ceel en de warrant, wordt op ieder van de stukken de door de warrant gewaarborgde schuldvordering vermeld, met haar vervaldag.

§ 2. Deze vermelding wordt op de ceel ondertekend door de houder van de warrant en op de warrant door de houder van de ceel.

§ 3. Is de vervaldag een wettelijke feestdag, dan wordt hij verplaatst naar de volgende dag.

Art. 7. Zonder de ceel geldt de warrant ten aanzien van derden die te goeder trouw zijn, als bewijs van pand voor de gehele waarde van de koopwaar, indien het bedrag waarvan hij de betaling waarborgt, er niet op vermeld is.

Art. 8. § 1. De schuldenaar en de derde, houder van de ceel, die wegens de uitoefening van het voorrecht verbonden aan de warrant een hoger bedrag hebben moeten betalen dan zij verschuldigd waren, kunnen het verschil verhalen op degene die van de warrant misbruik heeft gemaakt.

§ 2. De derde, houder van de ceel, heeft bovendien hoofdelijk verhaal op de vorige endossanten van dat stuk.

Art. 9. De overdracht van warrants of celen die niet in de regelmatig gehouden boeken van de overdrager of van de overnemer is opgetekend, wordt, in geval van faillissement, geacht te hebben plaats gehad na het tijdstip waarop zij rechtsgeldig kon worden gedaan.

Art. 10. § 1. De derde, houder van de warrant, is op straffe van vergoeding van alle schade gehouden dat stuk, behoorlijk gekwetten of geëndosseerd, aan de eerste ondertekenaar tegen betaling van het hem verschuldigde bedrag af te geven, zelfs vóór de bedongen vervaldag.

§ 2. De eerste ondertekenaar van de ceel is op straffe van schadevergoeding gehouden de warrant waarop het door hem getekende bevel tot aflevering voorkomt, tegen betaling van het saldo af te geven aan de derde, houder van de ceel, zelfs vóór de vervaldag van dat stuk.

§ 3. De opeenvolgende overnemers van een warrant zonder de ceel zijn, op straffe van vergoeding van alle schade, gehouden zich uiterlijk binnen vierentwintig uren na de overdracht, bij aangetekende brief, aan de eerste ondertekenaar bekend te maken. Die brief vermeldt de inhoud van het endossement.

Art. 11. § 1. Indien de partijen het niet eens zijn over de betaling, kunnen de lener en de derde, houder van de ceel, na ingebrekestelling van de betrokken partij, het op de warrant verschuldigde bedrag in handen stellen van de ontvanger der consignaties van het gebied waar de stukken zijn uitgegeven.

§ 2. Er wordt hun een bewijs van die consignatie afgegeven. Dat bewijs vervangt de gekwetten of van het bevel tot aflevering voorziene warrant.

§ 3. De derde, houder van de warrant, en de verkoper kunnen ieder voor zich verhaal uitoefenen op het in consignatie gegeven bedrag.

§ 4. Indien de houder van de warrant niet bekend is, is het in consignatie te geven bedrag gelijk aan de waarde van de koopwaar, geschat door deskundigen, benoemd door de rechtbank van koophandel. De voorzitter van de rechtbank van koophandel kan aan de rechthebbende toestaan het hem verschuldigde bedrag af te halen daags na de vervaldag van zijn schuldvordering.

Art. 12. § 1. De derde, houder van de ceel, die niet binnen de bepaalde tijd het saldo heeft betaald of in consignatie gegeven, verliest door het verstrijken van de vervaldag alle recht op de koopwaar en op het bedrag dat als voorschot is gestort.

§ 2. Hij is van alle verdere verplichting jegens de verkoper bevrijd, voor zover niet anders is bedongen.

§ 3. In het geval van § 1 kan de verkoper zich richten tot de voorzitter van de rechtbank van koophandel die de koper, gehoord of behoorlijk opgeroepen, toestemming verleent tot het uitgeven van een nieuwe ceel of tot het afhalen van de koopwaar, wanneer hem de warrant, behoorlijk gekwetten of geëndosseerd, door de verkoper wordt vertoond.

§ 4. Deze kan door alle in zaken van koophandel toegelaten middelen bewijzen dat de termijn voor de betaling van het saldo verstreken is.

Art. 13. § 1. Bij gebreke van betaling of van consignatie op de vervaldag van de warrant, kan de derde, houder van dat stuk, binnen vierentwintig uren na de aan de lener betekende ingebrekestelling, van de voorzitter van de rechtbank van koophandel op verzoekschrift verlof bekomen om de in pand gegeven koopwaar te doen verkopen, hetzij openbaar, hetzij uit de hand, naar keuze van de voorzitter.

§ 2. Dit verlof wordt verleend niettegenstaande enige overeenkomst tussen de opeenvolgende endossanten en overnemers van de ceel aangaan, hetzij vóór, hetzij na de verhandeling van de warrant.

Art. 14. § 1. Tegen de beschikking van de voorzitter of van de rechter die hem vervangt, kan verzet worden gedaan binnen drie dagen na haar betekening aan de lener; zoniet, dan is de beschikking definitief en in laatste aanleg gewezen.

§ 2. [...]

§ 3. De beschikking en het vonnis zijn van rechtswege uitvoerbaar zonder borgstelling, niettegenstaande verzet of hoger beroep.

§ 2 opgeheven bij artikel 10, 1°, van het opheffingsartikel 2 van de wet van 10 oktober 1967.

Art. 15. § 1. De in de twee vorige artikelen gestelde termijnen kunnen niet worden verlengd wegens de afstand.

§ 2. Indien de schuldenaar zijn woonplaats niet heeft of geen woonplaats heeft gekozen in de gemeente waar de koopwaar is opgeslagen, worden de ingebrekestelling en de betekening op geldige wijze gedaan ter griffie van de rechtbank van koophandel van het rechtsgebied.

Art. 16. § 1. De uitoefening van de rechten aan de pandhoudende schuldeiser toegekend bij de artikelen 13, 14 en 15, wordt niet opgeschort door het faillissement, door de staat van uitstel van betaling of door het overlijden van de schuldenaar.

§ 2. Artikel 2074 van het Burgelijk Wetboek is niet van toepassing op de warrant zonder de ceel.

Art. 17. De vordering van de schuldeiser wordt hem bij voorrang boven de andere schuldeisers en zonder gerechtelijke formaliteit betaald uit de opbrengst van de verkoop, waarvan alleen worden ingehouden: 1° de op de koopwaar verschuldigde douanerechten en accijnzen; 2° de vracht, overeenkomstig artikel 125 van boek II van het Wetboek van koophandel, de kosten van verkoop, de pakhuishuur en de verschotten voor het behoud van de koopwaar.

Art. 18. Is de opbrengst groter dan het bedrag dat aan de houder van de warrant verschuldigd is, dan wordt het meerdere uitgekeerd aan de lener, mits deze de ceel overlegt of doet blijken dat het saldo niet betaald is op de vervaldag overeenkomstig artikel 12; zoniet, dan wordt het in handen van de ontvanger der consignaties gesteld om, in voorkomend geval, te worden besteed voor de terugbetaling van het voorschot dat door de houder van de ceel is gestort.

Art. 19. § 1. De derde, houder van de warrant, kan zich verhalen op de lener en de endossanten, die hoofdelijk aansprakelijk zijn.

§ 2. Hij kan dit verhaal slechts uitoefenen indien hij eerst zijn rechten op de koopwaar of op de verzekeringsuitkering heeft doen gelden, en voor zover het aldus verkregen ontoereikend is.

§ 3. De termijnen gesteld in de artikelen 707 en 709 van het Gerechtelijk Wetboek, beginnen voor het instellen van de rechtsvordering tegen de endossanten eerst te lopen vanaf de dag waarop de verkoop van de koopwaar heeft plaatsgehad.

§ 4. De houder van de warrant verliest, in alle gevallen, zijn verhaal op de endossanten, indien hij de koopwaar niet heeft doen verkopen binnen dertig dagen na de ingebrekestelling.

Art. 20. Houders van warrants en houders van celen bezitten of verliezen dezelfde rechten en voorrechten op de verschuldigde verzekeringsuitkering als op de verzekerde koopwaar.

AFDELING II

Bepalingen van verschillende aard

Art. 21. § 1. Ieder die warrants en celen uit geeft, is tegenover derden aansprakelijk voor de regelmatigheid van het stuk en voor een goede bewaring van de koopwaar waarop het betrekking heeft.

§ 2. [Ten aanzien van de goede bewaring van koopwaar in openbare pakhuizen opgeslagen, heeft degene die de warrants en de celen uit geeft, een zelfde aansprakelijkheid als artikel 18 van de wet van 20 februari 1978 betreffende de douane-entrepots en de tijdelijke opslag aan de entrepositaris oplegt.]

§ 2 aldus vervangen bij artikel 70, 2°, van de wet van 20 februari 1978.

Art. 22. § 1. De warrants en de celen worden genomen uit een soucheboek [...].

[§ 2. De artikelen 8 en 9 van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding en de jaarrekeningen van de ondernemingen, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 22 van 15 december 1978, zijn mede van toepassing op het soucheboek.]

§ 1 aldus gewijzigd bij artikel 290 van het Wetboek der registratierechten en bij artikel 81 van het Wetboek der zegelrechten, en § 2 aldus gewijzigd ingevolge de wet van 17 juli 1975, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 22 van 15 december 1978.

Art. 23. § 1. De houder van de warrant en de ceel heeft het recht deze te doen splitsen of vernieuwen, mits hij die stukken teruggeeft aan degene die ze heeft uitgegeven.

§ 2. De uitgifte van de nieuwe stukken geschiedt op kosten van degene die ze vordert.

Art. 24. § 1. [Wanneer een warrant of een ceel zoek is geraakt, houdt dat stuk op geldig te zijn bij de aanzegging van het verlies aan degene die het heeft uitgegeven.

In dat geval kan de rechthebbende, indien hij zijn eigendom bewijst en een borg stelt tot acht dagen na de vervaldag van de bewaargeving, van de voorzitter van de rechtbank van koophandel op verzoekschrift een duplicaat van het zoekgeraakte stuk verkrijgen na het verstrijken van de termijn gesteld in artikel 25, en mits hij:

1° Een bericht laat bekendmaken met vermelding van de datum, het nummer en het voorwerp van de warrant of van de ceel, en de naam van degene die het stuk heeft uitgegeven. Die bekendmaking moet geschieden: a) door aanplakking in de beurs van de plaats waar de koopwaar is opgeslagen of, indien aldaar geen beurs bestaat, aan de deur van het gemeentehuis; b) door aanplakking ter griffie van de rechtbank van koophandel; c) door plaatsing driemaal, met een tussenruimte van twee dagen, in het *Staatsblad* en in een blad van de plaats of, bij gebrek daaraan, in een blad van de hoofdplaats der provincie;

2° Een schriftelijke aanvraag indient bij degene die het verloren stuk heeft uitgegeven, en daaraan een exemplaar toevoegt van de aanplakbiljetten en van de bladen waarin het bericht is geplaatst. De exemplaren van de aanplakbiljetten en bladen moeten gewaarmerkt worden door de burgemeester van de gemeente waar zij zijn gedrukt.]

§ 2. De kosten van deze formaliteiten komen ten laste van degene die het stuk verloren heeft.

§ 1 aldus vervangen bij artikel 39 van het wijzigingsartikel 3 van de wet van 10 oktober 1967.

Art. 25. § 1. Dertig dagen nadat het bericht is aangeplakt en geplaatst overeenkomstig het vorige artikel, kan de rechter bevelen dat het duplicaat aan de verzoeker zal worden afgegeven.

§ 2. Na die termijn verliezen de belanghebbende derden hun verhaal op degene die het duplicaat heeft afgegeven, onverminderd hun vorderingsrecht tegen hen die onrechtmatig over de koopwaar zouden hebben beschikt of het krachtens artikel 11 in consignatie gegeven bedrag zouden hebben ontvangen.

Art. 26. Het is, op straffe van vervolging wegens valsheid, verboden enig stuk of enige post van het dagboek of van andere koopmansboeken betreffende de overdracht van warrants en celen te antedateren.

HOOFDSTUK II

Algemene bepalingen

Art. 27. § 1. [Hij die krachtens artikel 1, § 2, warrants en celen uit geeft voor koopwaar in een openbaar pakhuis opgeslagen, bewaart het opslagbewijs totdat de rechthebbende over de koopwaar wil beschikken, in welk geval hij het hem geëndosseerd ter hand stelt in ruil voor de warrant en de ceel.]

§ 2. Voor het afhalen van de koopwaar uit het pakhuis geldt de endossering van het opslagbewijs als overschrijving ten voordele van de houder op wiens naam het luidt.

§ 1 aldus vervangen bij artikel 70, 3°, van de wet van 20 februari 1978.

Art. 28. § 1. De regering is gemachtigd nadere maatregelen te nemen voor een doeltreffende werking van het warrantstelsel.

§ 2. Die maatregelen worden aan de goedkeuring van de Wetgevende Kamers onderworpen vóór het einde van de zitting, indien zij bijeen zijn, of anders tijdens de volgende zitting.

Art. 29. De wet van 26 mei 1848 is opgeheven.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. In de Franse tekst van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In artikel 10, § 3, worden de woorden « par lettre chargée » vervangen door de woorden « par lettre recommandée à la poste »;

2° In artikel 17, 1°, worden de woorden « dus par la marchandise » vervangen door de woorden « dus sur la marchandise »;

3° In artikel 17, 2°, worden de woorden « conformément à l'article 307 du Code de commerce » vervangen door de woorden « conformément à l'article 125 du livre II du Code de commerce »;

4° In artikel 18 worden de woorden « de l'à-compte » vervangen door de woorden « de l'acompte »;

5° In artikel 19, § 3, worden de woorden « les articles 165 et suivants du Code de commerce » vervangen door de woorden « les articles 707 et 709 du Code judiciaire »;

6° In artikel 22 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) In § 1 worden de volgende woorden geschrapt: « et timbres à l'extraordinaire au droit fixe de 25 centimes. Ils sont, le cas échéant, enregistrés gratis »;

b) § 2 wordt vervangen door de volgende bepaling:

« § 2. Les articles 8 et 9 de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises, modifiés par l'arrêté royal n° 22 du 15 décembre 1978, s'appliquent également au registre à souche. »

Art. 2. Le texte français de la même loi est modifié comme suit:

1° A l'article 10, § 3, les mots « par lettre chargée » sont remplacés par les mots « par lettre recommandée à la poste »;

2° A l'article 17, 1°, les mots « dus par la marchandise » sont remplacés par les mots « dus sur la marchandise »;

3° A l'article 17, 2°, les mots « conformément à l'article 307 du Code de commerce » sont remplacés par les mots « conformément à l'article 125 du livre II du Code commerce »;

4° A l'article 18, les mots « de l'à-compte » sont remplacés par les mots « de l'acompte »;

5° A l'article 19, § 3, les mots « les articles 165 et suivants du Code de commerce » sont remplacés par les mots « les articles 707 et 709 du Code judiciaire »;

6° L'article 22 est modifié comme suit:

a) Au § 1er, les mots suivants sont supprimés: « et timbres à l'extraordinaire au droit fixe de 25 centimes. Ils sont, le cas échéant, enregistrés gratis »;

b) Le § 2 est remplacé par la disposition suivante:

« § 2. Les articles 8 et 9 de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises, modifiés par l'arrêté royal n° 22 du 15 décembre 1978, s'appliquent également au registre à souche. »

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen morgen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DU PROTOCOLE PORTANT AMENDEMENT DE LA CONVENTION UNIQUE SUR LES STUPEFIANTS DE 1961, FAIT A GENEVE LE 25 MARS 1972

Discussion et vote de l'article unique

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET PROTOCOL HOUDENDE WIJZIGING VAN HET ENKELVOUDIG VERDRAG INZAKE VERDOVENDE MIDDELEN VAN 1961, OPGEMAAKT TE GENEVE OP 25 MAART 1972

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi portant approbation du Protocole portant amendement de la Convention unique sur les stupéfiants.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet, houdende goedkeuring van het Protocol tot wijziging van het Enkelvoudig Verdrag inzake verdovende middelen.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

Personne ne demandant le parole, je la déclare close.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten.

L'article unique de projet de loi est ainsi rédigé:

Enig artikel. Het Protocol houdende wijziging van het Enkelvoudig Verdrag inzake verdovende middelen van 1961, opgemaakt te Genève op 25 maart 1972, zal volkomen uitwerking hebben.

Article unique. Le Protocole portant amendement de la Convention unique sur les stupéfiants de 1961, fait à Genève le 25 mars 1972, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen morgen over het ontwerp in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CONVENTION ENTRE LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE BELGIQUE ET LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE FEDERALE D'ALLEMAGNE SUR L'ASSISTANCE MUTUELLE EN CAS DE CATASTROPHES OU D'ACCIDENTS GRAVES, SIGNÉE A BRUXELLES LE 6 NOVEMBRE 1980

Discussion et vote de l'article unique

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST TUSSEN DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIE EN DE REGERING VAN DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND INZAKE WEDERZIJDE HULPVERLENING BIJ RAMPEN OF ERNSTIGE ONGEVALLEN, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 6 NOVEMBER 1980

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi portant approbation de la convention entre le gouvernement du royaume de Belgique et le gouvernement de la République fédérale d'Allemagne sur l'assistance mutuelle en cas de catastrophes ou d'accidents graves.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de overeenkomst tussen de regering van het koninkrijk België en de regering van de Bondsrepubliek Duitsland inzake wederzijdse hulpverlening bij rampen of ernstige ongevallen.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

Personne ne demandant la parole, je la déclare close.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten.
L'article unique du projet de loi est ainsi rédigé :

Enig artikel. De Overeenkomst tussen de regering van het koninkrijk België en de regering van de Bondsrepubliek Duitsland inzake wederzijdse hulpverlening bij rampen of ernstige ongevallen, ondertekend te Brussel op 6 november 1980, zal volkomen uitwerking hebben.

Article unique. La Convention entre le gouvernement du royaume de Belgique et le gouvernement de la République fédérale d'Allemagne sur l'assistance mutuelle en cas de catastrophes ou d'accidents graves, signée à Bruxelles le 6 novembre 1980, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen morgen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CONVENTION ENTRE LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE BELGIQUE ET LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE FRANÇAISE, SUR L'ASSISTANCE MUTUELLE EN CAS DE CATASTROPHES OU D'ACCIDENTS GRAVES, SIGNÉE A PARIS LE 21 AVRIL 1981

Discussion et vote de l'article unique

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST TUSSEN DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË EN DE REGERING VAN DE FRANSE REPUBLIEK INZAKE WEDERZIJDE HULPVERLENING BIJ RAMPEN OF ERNSTIGE ONGEVALLEN, ONDERTEKEND TE PARIJS OP 21 APRIL 1981

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi portant approbation de la convention entre le gouvernement du royaume de Belgique et le gouvernement de la République française sur l'assistance mutuelle en cas de catastrophes ou d'accidents graves.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de overeenkomst tussen de regering van het koninkrijk België en de regering van de Franse Republiek inzake wederzijdse hulpverlening bij rampen of ernstige ongevallen.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

Personne ne demandant la parole, je la déclare close.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten.

L'article unique du projet de loi est ainsi rédigé :

Enig artikel. De Overeenkomst tussen de regering van het koninkrijk België en de regering van de Franse Republiek inzake wederzijdse hulpverlening bij rampen of ernstige ongevallen, ondertekend te Parijs op 21 april 1982, zal volkomen uitwerking hebben.

Article unique. La Convention entre le gouvernement du royaume de Belgique et le gouvernement de la République française sur l'assistance mutuelle en cas de catastrophes ou d'accidents graves, signée à Paris le 21 avril 1981, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen morgen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CONVENTION SUR LA RECONNAISSANCE DES ETUDES ET DES DIPLOMES RELATIFS A L'ENSEIGNEMENT SUPERIEUR DANS LES ETATS DE LA REGION EUROPE, FAITE A PARIS LE 21 DECEMBRE 1979

Discussion générale

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST INZAKE DE ERKENNING VAN DE STUDIES AAN EN DIPLOMA'S OF GRADEN VAN INSTELLINGEN VAN HOGER ONDERWIJS IN DE STATEN BEHORENDE TOT DE EUROPESE REGIO, OPGEMAAKT TE PARIJS OP 21 DECEMBER 1979

Algemene beraadslaging

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi portant approbation de la Convention sur la reconnaissance des études et des diplômes relatifs à l'enseignement supérieur dans les Etats de la Région Europe, faite à Paris le 21 décembre 1979

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de erkenning van studies aan en diploma's of graden van instellingen van hoger onderwijs in de Staten behorende tot de Europese Regio, opgemaakt te Parijs op 21 december 1979

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw De Backer-Van Ocken, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer de Bruyne.

De heer de Bruyne. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, dames en heren, in de commissie werd dit ontwerp van wet unaniem aangenomen. Dat hoeft ons niet te verwonderen. Na grondig onderzoek van deze belangrijke overeenkomst betreffende de erkenning van studies aan en diploma's of graden van instellingen van hoger onderwijs in de Staten behorende tot de Europese regio, meen ik dat vanuit het standpunt van de internationale betrekkingen op dat gebied, men geen bezwaar kan hebben tegen het ontwerp.

Nochans, mijnheer de Voorzitter, geachte leden van de regering, geachte collega's, moet men vermijden dat de Senaat niet zou beseffen wat in de toekomst de draagwijdte kan zijn van de overeenkomst, die wij thans zullen goedkeuren.

Wij hebben in België, door historische omstandigheden, inzake het universitair en het daarmee gelijkgesteld onderwijs een welbepaald stelsel waarin de rol van de Staat aanzienlijk is en waarin het toekennen van diploma's, universitaire graden en de daaraan verbonden toelating om zekere beroepen uit te oefenen, op een historisch zeer goed verdedigbare wijze tot stand is gekomen en is gehouden. Men moet er zich wel rekenschap van geven dat het nu het ogenblik is dat wij met toenemende aandacht moeten nagaan hoe wij het ons vertrouwde en door mij volstrekt niet bestreden stelsel, moeten gaan aanpassen aan een nieuw perspectief, dat ik gemakkelijksheidshalve niet het perspectief van de Europese regio, maar dat van de Europese maatschappij noem, in de ruime zin van het samenleven van Europese mensen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, meer en meer zullen jonge mensen in Europa bij het programmeren van hun studies niet langer de normale cyclus doorlopen van het universitair onderwijs, zoals dat in onze jeugd gebruikelijk was. Men moet er zich op voorbereiden dat — en men kan dit alleen maar goedkeuren — het verrichten van universitaire studies voortaan zal worden verdeeld over verscheidene instellingen van hoger onderwijs in verscheidene landen. Voor het beroep dat men wil uitoefenen en waarvoor een universitaire opleiding nodig is, zal men een heel andere universitaire carrière als student en nadien ook als professor, willen doormaken, dan tot nog toe het geval was. Vermoedelijk zal de invloed van de Staat op bepaalde vormen van hoger onderwijs niet meer kunnen uitgeoefend worden op de ons vertrouwde wijze. Er zal waarschijnlijk een vorm van vrijer onderwijs ontstaan.

Geachte leden van de CVP, het gaat hier over een onderwerp dat u op historisch vlak zeer na aan het hart ligt. Wij moeten er ons toch goed rekenschap van geven — ik beroep mij hier op wat enkele weken geleden werd geschreven door een Frans econoom die bij u een groot prestige geniet, namelijk Fourastié — dat er in een zekere zin in België geen echt «enseignement libre» meer bestaat. Ik wil echter niet afwijken van het onderwerp en geen discussie beginnen over wat vrij onderwijs eigenlijk is. Wij zullen in de toekomst er echter toe verplicht zijn ons af te vragen op welke wijze die historisch verschillende gegroeide systemen van universitair en hoger onderwijs op elkaar kunnen worden afgestemd en hoe de samenhang en de gelijkwaardigheid van een aantal universitaire graden zullen kunnen worden verzekerd.

Ik herhaal dat ik geen bezwaar heb tegen het ontwerp op zichzelf. Ik zie er het perspectief in van een evoluerend Europees universitair en gelijkgesteld onderwijs en maak onvermijdelijk een vergelijking met de wijze waarop de universitaire studies georganiseerd zijn bijvoorbeeld, in de Verenigde Staten van Amerika. Het toekennen van universitaire graden in de Verenigde Staten en het gebruik ervan in het beroepsleven worden in dat land op een totaal andere wijze geregeld dan de manier die ons vertrouwd is. U kent het speciaal statuut van een Amerikaanse universiteit. U weet dat bepaalde universiteiten, die tot een zeker niveau zijn gekomen of aan een aantal vereisten voldoen, onder elkaar, buiten de directe invloed van de Staat, een soort groepering vormen. Wanneer een universiteit behoort tot die groepering in kwestie dan is bijvoorbeeld, de studie van de rechten die werd gedaan aan één van de universiteiten in kwestie voldoende om ingeschreven te worden als advocaat bij de balie. De universiteiten die niet tot die bepaalde groepering behoren maar die eveneens studie in de rechten organiseren, leveren een diploma af waarvan men bij voorbaat weet dat dit geen toegang geeft tot de balie. Het is allemaal niet zo eenvoudig als wij in België gewend geworden zijn onder invloed van een traditie die ons terugvoert tot de Franse bezetting en zelfs tot de laatste periode van de Oostenrijkse tijd.

Ik wil ook even refereren naar de wijze waarop de universitaire graden worden toegekend in het Commonwealth. Het Britse Commonwealth is als machtsfactor in de zin waarin wij het tot 1945 hebben gekend, uit de politiek verdwenen. Er is echter van het Commonwealth heel wat overgebleven onder andere op universitair gebied. Ook daar is er buiten de rechtstreekse invloed van de Staat een samenhang tussen instellingen van universitair onderwijs. Universiteiten in bijvoorbeeld, Nieuw-Zeeland, Groot-Brittannië en zelfs Zuid-Afrika ondanks de politieke moeilijkheden, blijven tot dat geheel van elkaar erkennende universiteiten behoren. Wanneer men bij wijze van veronderstelling, geneeskundige studies heeft gedaan in Zuid-Afrika, of in een of ander land dat behoorde of behoort tot het Commonwealth, kan men het beroep van geneesheer uitoefenen in Engeland, zonder verdere moeilijkheden te kennen. Dit geldt ook voor andere takken van het universitair onderwijs.

Wij moeten verder nog rekening houden met de omstandigheden waarin de taalkundige problemen van het onderwijs in België zijn gegroeid en met de historische regeling ervan, die ik uit de aard van de zaak en op grond van mijn overtuiging verdedig. Het is evenwel een illusie te menen dat er een soort van bevroren toestand inzake taalgebruik bij universitaire studies kan worden gehandhaafd en dat men bij het toekennen van universitaire graden geen rekening zou moeten houden met allerlei optiemogelijkheden, geografisch en taalkundig, die zich in de toekomst aan de jonge generatie zullen aanbieden, en waartegenover ik uiteraard positief sta.

Ik wil geen kritiek uitbrengen op het eveneens door mij goedgekeurde verslag van mevrouw De Backer. Een opmerking die u op mijn verzoek uitdrukkelijk hebt gemaakt, mevrouw, en die daarna bevestigd werd door de minister, heb ik echter niet teruggevonden in het verslag. Het gaat hier over de equivalentieverklaring die nodig is om sommige diploma's behaald aan een universiteit buiten het Belgisch grondgebied, gelijk te schakelen met de overeenstemmende graad aan een Belgische universiteit of een gelijkgestelde inrichting. De regels inzake equivalentieverklaring blijven door deze overeenkomst ongewijzigd. Ik wens dat er uitdrukkelijk nota zou worden genomen van het feit dat er niets wordt veranderd aan de regels die tot nog toe in gebruik zijn bij het equivalent verklaren van een universitaire graad die, bijvoorbeeld, werd behaald aan een welbepaalde universiteit in de Verenigde Staten en die kan leiden tot de toekenning van een licentiaatsdiploma in de toegepaste economische wetenschappen aan een Belgische universiteit.

Ik herhaal nogmaals dat dit geen kritiek is op de verslaggeefster. Het is immers onmogelijk de volledige bespreking in commissie in al haar aspecten in zo een kort verslag weer te geven. Dit is trouwens ook niet nodig. Het ontwerp werd daarenboven in de commissie grondig

besproken. Het punt inzake de equivalentieverklaring is in de documenten van het dossier terug te vinden. Dat mag mijns inziens in openbare vergadering nog eens naar voor worden gebracht.

Tot zover, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mijn bedenkingen bij dit ontwerp. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DU PRESIDENT

De Voorzitter. — Hier volgen de uitslagen van de stemming:

Voici les résultats du scrutin:

1. Voor de eerste vacature:

1. Pour la première place:

Aantal stemmenden: 123.

Nombre de votants: 123.

Blanco- of ongeldige stembriefjes: 7.

Bulletins blancs ou nuls: 7.

Geldige stemmen: 116.

Votes valables: 116.

Volstreekte meerderheid: 59.

Majorité absolue: 59.

De heer Yvan Rappe bekomt 110 stemmen.

M. Yvan Rappe obtient 110 suffrages.

De heer Roger Roels bekomt 6 stemmen.

M. Roger Roels obtient 6 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Rappe, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

En conséquence, M. Rappe, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

2. Voor de tweede vacature:

2. Pour la deuxième place:

Aantal stemmenden: 123.

Nombre de votants: 123.

Blanco- of ongeldige stembriefjes: 7.

Bulletins blancs ou nuls: 7.

Geldige stemmen: 116.

Votes valables: 116.

Volstreekte meerderheid: 59.

Majorité absolue: 59.

De heer Théophile Verheyden bekomt 69 stemmen.

M. Théophile Verheyden obtient 69 suffrages.

Mevrouw Yvonne Jeanmart bekomt 46 stemmen.

Mme Yvonne Jeanmart obtient 46 suffrages.

De heer Charles-Léon Resteau bekomt 1 stem.

M. Charles-Léon Resteau obtient 1 suffrage.

Bijgevolg wordt de heer Verheyden die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

En conséquence, M. Verheyden, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

Daar er voor de eerste vacature slechts één kandidaat overblijft, zal de Senaat het wellicht overbodig achten een tweede stemming te houden.

Etant donné que pour la première place il ne reste qu'un seul candidat, le Sénat estimera sans doute qu'il n'y a pas lieu de procéder à un second scrutin. (*Assentiment.*)

Bijgevolg wordt uitgeroepen tot tweede kandidaat voor het eerste ambt: de heer Roels.

Par conséquent, M. Roels est proclamé deuxième candidat pour la première place.

VOORDRACHT VAN KANDIDATEN VOOR TWEE OPENSTAANDE PLAATSEN VAN RAADSHOOFD IN HET HOF VAN CASSATIE

Tweede stembeurt

PRESENTATION DE CANDIDATS A CHACUNE DES DEUX PLACES VACANTES DE CONSEILLER A LA COUR DE CASSATION

Deuxième tour de scrutin

De Voorzitter. — Dan gaan wij nu stemmen over de voordracht van de tweede kandidaat voor de tweede vacature.

Nous devons procéder maintenant à la présentation du second candidat à la deuxième place.

Aangezien er slechts twee kandidaten overblijven, mevrouw Yvonne Jeanmart en de heer Charles-Léon Resteau, zal de Senaat tussen deze beiden moeten kiezen.

Le vote commence par le nom de M. Van Der Niepen.

De stemming begint met de naam van de heer Van Der Niepen.

— Er wordt overgegaan tot geheime stemming.

Il est procédé au scrutin.

M. le Président. — Il conviendra sans doute au Sénat de poursuivre l'examen de son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouilleront les bulletins.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten, terwijl de stemopnemers de stembiljetten nazien. (*Instemming.*)

Il en sera donc ainsi.

Dan is hiertoe besloten.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST INZAKE DE ERKENNING VAN STUDIES AAN EN DIPLOMA'S OF GRADEN VAN INSTELLINGEN VAN HOGER ONDERWIJS IN DE STATEN BEHORENDE TOT DE EUROPESE REGIO, OPGEMAAKT TE PARIJS OP 21 DECEMBER 1979

Voortzetting van de algemene beraadslaging

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CONVENTION SUR LA RECONNAISSANCE DES ETUDES ET DES DIPLOMES RELATIFS A L'ENSEIGNEMENT SUPERIEUR DANS LES ETATS DE LA REGION EUROPE, FAITE A PARIS LE 21 DECEMBRE 1979

Continuation de la discussion générale

De Voorzitter. — Wij zetten de behandeling voort van het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de erkenning van diploma's of graden van instellingen van hoger onderwijs in de Staten behorende tot de Europese regio.

Nous continuons la discussion concernant le projet de loi de la convention sur la reconnaissance des études et des diplômes relatifs à l'enseignement supérieur dans les Etats de la région Europe.

Het woord is aan de heer De Bondt.

De heer De Bondt. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, mijn uiteenzetting bevat twee aandachtspunten.

Het eerste punt handelt over de vraag naar de toepassing van artikel 68, tweede lid, van de Grondwet, een artikel overigens dat in een ander verband op dit ogenblik grote actualiteit schijnt te hebben.

Het tweede punt gaat in de richting van twee vragen, een eerste vraag die aansluit bij de inleiding zojuist gehouden door collega de Bruyne, namelijk met betrekking tot de wet van 20 januari 1971 over de gelijkwaardigheid van de diploma's, en een tweede vraag over de consequenties van de bekrachtiging van deze overeenkomst met betrekking tot de samenstelling van de organen waarin België deelneemt in het kader van de Unesco.

Mijn eerste vraag gaat over de toepassing van artikel 68, tweede lid, van de Grondwet.

Alleen de Koning en zijn minister van Buitenlandse Betrekkingen zouden bevoegd zijn om internationale verdragen te sluiten. Deze grondregel is in overeenkomst met het internationaal recht, maar eveneens met artikel 68 van de Grondwet en artikel 81 van de wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen.

Het staat vast dat de kwestie van de goedkeuring of instemming door de gemeenschapsraden actueel is, het probleem van de onderhandelingen en van de ondertekening hier ter zijde latend, vermits die problematiek niet aan de orde komt bij de vandaag behandelde overeenkomst.

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, heeft, op verzoek van de regering, op 15 april 1982, ter zake een advies uitgebracht dat voorkomt op bladzijde 3 van het stuk 474, 1982-1983, nummer 1, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

De Raad van State vestigt de aandacht op het feit dat verscheidene bepalingen van de overeenkomst de bevoegdheden van de gemeenschappen raken. Dat is, altijd volgens de Raad van State, waarbij ik mij trouwens geheel aansluit, het geval met artikel 2.2.(b) en met artikel 9.1. Ten persoonlijke titel zou ik hier nog andere artikelen kunnen citeren, maar daar ga ik niet verder op in.

Artikel 16 van de wet van 8 augustus 1980 zou hier dus toepassing moeten vinden. U weet dat het artikel 16, hoofdzakelijk in § 1, bepaalt dat instemming met de verdragen of akkoorden betreffende de samenwerking in de aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis, van de Grondwet, § 2, 1° en 2°, en § 2bis, evenals in de artikelen 4 en 5 van de wet van 8 augustus 1980, wordt verleend door de Vlaamse Raad, de Franse Gemeenschapsraad of door beide Raden indien zij er alle twee bij betrokken zijn.

In § 2 van hetzelfde artikel 16 wordt bepaald dat de bij § 1 bedoelde verdragen bij de bevoegde raden worden ingediend door de gemeenschapsexecutieven.

Bij navraag is gebleken dat noch in de Vlaamse Raad noch in de Franse Gemeenschapsraad een ontwerp van decreet aanhangig werd gemaakt van de strekking van het ontwerp van wet dat wij thans onderzoeken. Vanzelfsprekend kan dit ingevolge initiatief van de gemeenschapsexecutieven op elk ogenblik geschieden.

Indien de thans besproken overeenkomst door de beide wetgevende Kamers wordt goedgekeurd, rijst een vraag met betrekking tot de toepassing van artikel 68, 2e lid van de Grondwet. Hoe zal artikel 54, § 1 en 2, van de wet van 8 augustus 1980 over de bekendmaking en inwerkingtreding van decreten, aangenomen ter verlening van de volle uitwerking van de besproken overeenkomst, binnen de eigen bevoegdheidsgrenzen van de gemeenschappen, toepassing vinden? Het artikel 81 van de wet van 8 augustus 1980 geeft hier geen uitsluitsel, vermits dat slechts handelt over de betrokkenheid van de executieven bij de onderhandelingen over de internationale akkoorden.

We staan hier voor een precedent. Het is de eerste maal sinds de wetten van augustus 1980 uitwerking hebben dat een overeenkomst die bepalingen bevat die betrekking hebben op bevoegdheden van de nationale Staat als van de gemeenschappen, moet worden goedgekeurd.

Vanzelfsprekend bevat de wet van 8 augustus 1980 geen analoge bepaling zoals vervat in artikel 68, tweede lid, van de Grondwet en zal er dus met betrekking tot de natuur van een decreet — ter goedkeuring van een overeenkomst, zoals die welke wij vandaag behandelen — dat wegens de aard van de handeling niet als een wetgevende activiteit in de zin van de uitoefening van de normatieve functie moet worden beschouwd, een oplossing moeten worden gevonden.

Ik verwijs in dit verband naar artikel 26bis van de Grondwet en naar de artikelen van de wet van 8 augustus 1980 die daaraan uitvoering geven en die betrekking hebben op het decreet als wetgevende maatregel in de zin van een normatieve wet.

Het verdient aanbeveling dat daarover hier klaarheid wordt gebracht. Er kunnen trouwens bij de behandeling van een overeenkomst zoals thans ter sprake, verschillende gevallen ontstaan:

1. Instemming van de wetgevende Kamers bij stilzitten van de gemeenschapsraden, wat actueel bijkbaar het geval is;

2. Instemming van de wetgevende Kamers en van slechts één van de raden;

3. Instemming van de wetgevende Kamers bij weigering van instemming van één of van beide, later drie gemeenschapsraden.

Zoals ik reeds zei, doet zich thans het eerste geval voor.

Terloops wil ik erop wijzen dat met betrekking tot deze materie nogal eens geciteerd wordt uit een zogenaamd Kamerstuk, 461, 1977-1978 — nummer 63 —, commissieverslag. Dit stuk is geen officieel stuk. Dit commissiestuk werd nooit door de bevoegde Kamercommissie goedgekeurd en is derhalve nooit als parlementair document rondgedeeld. Maar wat méér is, voor de oplossing van de problemen die thans rijzen, heeft dit verslag geen waarde, omdat de grondwettelijke achtergrond van het wetsontwerp 461, dat uitwerking gaf aan het zogenaamde Egmont-Stuyvenbergakkoord, geheel verschilt van de huidige.

Toen werd de Koning beschouwd als zijnde één en ondeelbaar.

Ingevolge de wetten van 8 en 9 augustus 1980 is die toestand gewijzigd. De executieven zijn niet meer de emanatie van de Koning, maar rechtstreeks van de gemeenschapsraden. Dit doet volgende vragen rijzen: Welke houding zal de minister van Buitenlandse Betrekkingen, in verband met de handtekening van de Koning moeten aannemen indien beide wetgevende Kamers deze overeenkomst hebben goedgekeurd? Werd daarover reeds nagedacht en werden de andere bevoegde instanties, namelijk de gemeenschapsraden daarover reeds geraadpleegd?

Zo kom ik tot twee vragen over de inhoud van het verdrag. De eerste vraag, waarover ook de heer de Bruyne gehandeld heeft, is de volgende.

In de memorie van toelichting — Kamerstuk 474/1, zittijd 1982-1983, van 14 december 1982 — staat op bladzijde 2:

« Wat België betreft, zowel naar de letter als naar de geest, is deze overeenkomst geenszins in tegenspraak met het equivalentieregime zoals het ingesteld werd door de wet van 19 maart 1971 betreffende de gelijkwaardigheid van diploma's en getuigschriften van buitenlandse studies. De in voege zijnde beschikkingen mogen behouden worden. »

Het is aan de Senaat bekend dat ik samen met collega Vandezande, op 20 januari 1983, een voorstel van wet heb ingediend, Senaatstuk 405/1, 1982-1983, dat een wijziging voorstelt van artikel 1 van hogergenoemde wet. Dit nadat wij hadden vastgesteld dat in de toepassing van dit artikel afgeweken werd van de wil van de wetgever en de gelijkwaardigheid werd verleend aan landgenoten die in België diploma's verwierven op basis van onderwijsverschaffing naar buitenlands statuut.

Het is dus goed begrepen, mijnheer de minister, dat we onze instemming met deze overeenkomst zullen betuigen op basis van de wil van de wetgever van 1971, waartoe wij de eer hadden te behoren, en dat wij de geciteerde passage in de memorie van toelichting ook aldus opvatten. In het bijzonder zouden wij bij deze gelegenheid de aandacht van de minister van Buitenlandse Betrekkingen op het door ons genomen wetgevend initiatief willen vestigen, hem de zorg overlatend te beoordelen of het aangewezen is zijnerzijds de aandacht van zijn collega's van Onderwijs op die zaak te vestigen.

Dan volgt mijn tweede vraag over het verdrag als zodanig.

In bijkomende orde, en wegens het feit dat deze overeenkomst in feite een initiatief uitmaakt van Unesco, en om artikel 10 van de overeenkomst toepasselijk te maken, zou ik willen vragen of er niet spoedig werk moet worden gemaakt van het herzien van de structuur van de Belgische vertegenwoordiging bij deze instelling, zodanig dat de wetten van 8 en 9 augustus 1980 ter zake geen dode letter zouden blijven. Ik wil daar dan niet langer bij stilstaan maar het is toch een zaak die mij hoogdringend voorkomt, tenzij inmiddels genomen herstructureringsmaatregelen mij onbekend gebleven zouden zijn. In dit laatste geval zou het mij aangenaam zijn deze te mogen kennen.

COMMUNICATION DE M. LE PRESIDENT

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

M. le Président. — Voici le résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à la deuxième place de conseiller à la Cour de cassation:

Nombre de votants: 102;
Bulletins blancs ou nuls: 5;
Votes valables: 97;
Majorité absolue: 49.

Hier volgt de uitslag van de stemming voor de aanwijzing van de tweede kandidaat voor de tweede ambt van raadsheer in het Hof van Cassatie:

Aantal stemmenden: 102;

Blanco- of ongeldige stembriefjes: 5;

Geldige stemmen: 97;

Volstreekte meerderheid: 49.

M. Resteau obtient 67 suffrages.

De heer Resteau bekomt 67 stemmen.

Mme Jeanmart obtient 30 suffrages.

Mevrouw Jeanmart bekomt 30 stemmen.

En conséquence, M. Resteau ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé deuxième candidat.

Bijgevolg wordt de heer Resteau die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot tweede kandidaat uitgeroepen.

Il sera donné connaissance de ces présentations au ministre de la Justice et au procureur général près la Cour de cassation.

Van deze voordrachten zal kennis worden gegeven aan de minister van Justitie en aan de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CONVENTION SUR LA RECONNAISSANCE DES ETUDES ET DES DIPLOMES RELATIFS A L'ENSEIGNEMENT SUPERIEUR DANS LES ETATS DE LA REGION EUROPE, FAITE A PARIS LE 21 DECEMBRE 1979

Reprise de la discussion et vote de l'article unique

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST INZAKE DE ERKENNING VAN STUDIES AAN EN DIPLOMA'S OF GRADEN VAN INSTELLINGEN VAN HOGER ONDERWIJS IN DE STATEN BEHORENDE TOT DE EUROPESE REGIO, OPGEMAAKT TE PARIJS OP 21 DECEMBER 1979

Hervatting van de beraadslaging en stemming over het enig artikel

M. le Président. — Nous reprenons la discussion du projet de loi portant approbation de la Convention sur la reconnaissance des études et des diplômes relatifs à l'enseignement supérieur dans les Etats de la Région Europe, faite à Paris le 21 décembre 1979.

Wij hervatten de behandeling van het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de erkenning van studies aan en diploma's of graden van instellingen van hoger onderwijs in de Staten behorende tot de Europese regio, opgemaakt te Parijs op 21 december 1979.

La parole est à M. Péciaux.

M. Péciaux. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, mes chers collègues, le projet de loi portant approbation de la Convention sur la reconnaissance des études et des diplômes relatifs à l'enseignement supérieur dans les Etats de la région Europe, faite à Paris le 21 décembre 1979 a amené de la part du Conseil d'Etat un avis donné le 14 juin 1982.

Je retiens de l'examen de cet avis qu'il convient cependant de relever que certaines des dispositions de la Convention pour lesquelles l'assentiment des chambres législatives va être demandé, touchent à des compétences des communautés. Tel est le cas, par exemple, de l'article 2, 2 (b) en tant qu'il vise l'amélioration continue des programmes d'étude, la promotion de l'éducation permanente et la démocratisation de l'éducation ainsi que des buts d'épanouissement de la personnalité humaine.

Monsieur le ministre, puis-je vous demander de confirmer que les instruments de ratification de la convention ne pourront donc être déposés que lorsque les communautés auront ratifié cette même convention internationale pour la partie qui les concerne. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw De Backer.

Mevrouw De Backer-Van Ocken. — Mijnheer de Voorzitter, er zijn terecht opmerkingen gemaakt over het verslag, daarom geef ik enkele nadere aandruidingen over het werk in de commissie.

Zeer terecht vroeg de heer de Bruyne waarom niet opgenomen is in het verslag dat het equivalentieregime van 1971 van toepassing blijft bij de goedkeuring van dit verdrag. Deze opmerking werd niet opgenomen, omdat dit standpunt reeds in de memorie van toelichting duidelijk was gesteld. Toen de opmerking in commissie gemaakt werd, heeft de minister trouwens gezegd dat hij het er volkomen eens mee was en dat daarover geen discussie kon bestaan.

Ook wat het tweede punt betreft, waarover door de heer De Bondt gesproken is en dat ook door de heer Péciaux werd aangehaald, een kleine toelichting. Na het goedkeuren van het verslag werd de vraag gesteld of niet de gemeenschapsraden dienden te worden geraadpleegd over dit ontwerp, waarop de minister bevestigend antwoordde. Hij liet zich echter niet uit over de modaliteiten en het tijdstip, en precies daarover heeft de heer De Bondt de minister om inlichtingen gevraagd.

M. le Président. — La parole est à M. Hatry, ministre.

M. Hatry, ministre de la Région bruxelloise. — Monsieur le Président, chers collègues, la première question de M. De Bondt recoupe celle posée par notre collègue, M. Péciaux.

Il est bien entendu que les dispositions de la convention n'entreront en vigueur qu'après que les exécutifs et les conseils aient ratifié les propositions qui les concernent.

Quant à la représentation auprès de l'Unesco, des conversations sont entamées entre le gouvernement et les exécutifs communautaires pour y associer ceux-ci. Mais ces conversations n'en étant qu'aux prémises, il n'est pas possible de faire actuellement rapport sur la matière de façon plus précise.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Bondt.

De heer De Bondt. — Wil dit in klare woorden zeggen dat de minister van Buitenlandse Betrekkingen zal wachten met de afkondiging van de wet die wij zouden goedkeuren...

M. S. Moureaux. — Il doit.

De heer De Bondt. — ... tot het ogenblik waarop de gemeenschapsraden zich hebben uitgesproken?

M. le Président. — La parole est à M. Hatry, ministre.

M. Hatry, ministre de la Région bruxelloise. — Monsieur le Président, chers collègues, je voudrais préciser qu'ultérieurement, à un deuxième stade, les exécutifs seront associés puisqu'il leur appartiendra d'appliquer la part qui leur est dévolue.

Je répète que la ratification n'interviendra qu'après l'approbation par les exécutifs et par les conseils des dispositions de la présente convention.

M. S. Moureaux. — C'est une obligation.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

Het enig artikel van het ontwerp van wet luidt:

Enig artikel. De Overeenkomst inzake de erkenning van studies aan en diploma's of graden van instellingen van hoger onderwijs in de Staten behorende tot de Europese regio, opgemaakt te Parijs op 21 december 1979, zal volkomen uitwerking hebben.

Article unique. La Convention sur la reconnaissance des études et des diplômes relatifs à l'enseignement supérieur dans les Etats de la région Europe, faite à Paris le 21 décembre 1979, sortira son plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen morgen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST INZAKE DE INSTANDHOUDING VAN DE LEVENDE RIJKDOMMEN IN DE ANTARCTISCHE WATEREN, EN VAN DE BIJLAGE, OPGEMAAKT TE CANBERRA OP 20 MEI 1980

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CONVENTION SUR LA CONSERVATION DE LA FAUNE ET DE LA FLORE MARINES DE L'ANTARCTIQUE, ET DE L'ANNEXE, FAITES A CANBERRA LE 20 MAI 1980

Discussion et vote de l'article unique

De Voorzitter. — Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de overeenkomst inzake de instandhouding van de levende rijkdommen in de Antarctische wateren.

Nous abordons l'examen de loi portant approbation de la convention sur la conservation de la faune et de la flore marines de l'Antarctique.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer de Bruyne, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de belangstelling voor ecologische vraagstukken is zeer groot wanneer zij zich in een populair of in een strijdbaar verband voordoen. Die belangstelling is echter uitermate gering wanneer het gaat om concreet op ecologisch gebied wettelijk iets te doen. Om te vermijden dat dit belangrijk ontwerp van wet in verband met de Zuidpoolgebieden hier door het Parlement zou behandeld worden zonder dat de nadruk is gelegd op de grote betekenis van dit verdrag nu en vooral in de toekomst, wens ik ook als rapporteur, even te herhalen hoe betekenisvol dit verdrag kan worden in de volgende maanden en jaren.

Over de eigenlijke ecologische problemen zal ik niet meer uitweiden. Ik meen dat daarover in de desbetreffende documenten voldoende is gezegd. Men moet er rekening mee houden dat de economische betekenis van de Zuidpoolgebieden waarschijnlijk, en hier doe ik niet aan een of andere vage futurologie, steeds groter zal worden. Het gaat hier over meer dan de gemiddelde krantenlezer vermoedt, ingevolge de ontdekking van nieuwe grondstoffen en door de exploitatiemogelijkheden ervan in de Antarctica en ingevolge eveneens de grote rol die onvermijdelijk door de Zuidpoolgebieden zal worden gespeeld en nu reeds wordt gespeeld bij de aanwending van de communicatie in de ruimte.

Het doet mij genoegen dat België zich van meet af aan aangesloten heeft bij die landen die daar inzicht in hebben. Tevens geeft ons land aldus het bewijs dat het beseft tot welke strategische overwegingen deze verdragen eventueel aanleiding kunnen geven.

Mijnheer de minister, ik zal de aard van zulke overwegingen niet uitdiepen. Uw verbeelding is levendig genoeg om te begrijpen wat ik bedoel. Trouwens, de crisis in verband met de Falkland-eilanden heeft aan iedere goede verstaander onmiddellijk doen inzien welke de draagwijdte daarvan kon zijn voor de landen die tot de authenticiteit ondertekenaars van de Canberra-verdragen behoren en voor diegenen die er zich nadien voor gelijk welke reden hebben bij aangesloten.

Het gaat hier wel degelijk om een tekst die niet alleen het behoud van bepaalde diersoorten op het oog heeft, hoewel dat eveneens een belangrijke aangelegenheid is. Het gaat over een van de eerste volkenrechtelijke normen waarop men zich in de toekomst zal moeten beroepen wanneer de Zuidpoolgebieden actiever bij de internationale economie in haar verschillende vormen zullen worden betrokken en wanneer die gebieden — ik hoop dat die eventualiteit zich niet zal voordoen, maar men moet er rekening mee houden — internationaal politiek en strategisch in de actualiteit zouden komen te staan.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, er worden in de Senaat geregeld documenten behandeld die schijnbaar niet de minste echo vinden in politieke kringen, in de media en bij de massa. Schoksgewijze komen de daarin behandelde onderwerpen echter, soms onverwachts, in de actualiteit. Dan valt er dikwijls een grote stuursloosheid vast te stellen en lijken ook de politiek geïnteresseerde burgers niet te weten dat België ter zake somtijds tijdig standpunten heeft ingenomen en dat de verantwoor-

delijke ministers reeds verbintenissen ter zake in volledige openheid hebben aangegaan.

Van het document dat voor u ligt zal men in elk geval over tien of vijftien jaar niet kunnen zeggen dat een ingeslapen Senaat daaraan is voorbijgegaan. Men zal niet kunnen beweren dat de senatoren zo ver van de werkelijkheid en van de spanningen en machtsconflicten in de wereld verwijderd waren, dat zij niet beseften welke tekst zij gingen goedkeuren. (*Applaus op de banken van de Volksunie en op talrijke andere banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Roland Gillet.

M. R. Gillet. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, je suis tout à fait d'accord avec le rapporteur quant à l'importance des conventions internationales en matière de protection de la faune et de la flore, qui sont soumises à cette assemblée.

Nous allons évidemment approuver cette convention à l'unanimité, comme nous le faisons généralement pour toutes les conventions internationales relatives à la protection de la faune et de la flore.

Il s'agit ici d'une protection qui s'exerce dans l'Antarctique, mais je m'intéresse aussi à la protection de la faune et de la flore dans d'autres endroits et particulièrement en Belgique.

La question qui se pose pour cette convention, comme d'ailleurs pour toutes les autres, est de savoir dans quelle mesure elle sera réellement appliquée et comment on en contrôlera l'application.

Je rappellerai notamment la longue attente de plus de dix ans que nous avons vécue à propos de la Convention de Washington. Nous nous sommes réjouis de la publication au *Moniteur belge* des arrêtés d'exécution qui seront d'application au 1er janvier 1984.

Nous voudrions savoir ce qu'il en est des autres conventions, par exemple, de celle qui concerne les transports d'animaux et de celle qui se rapporte à l'élevage intensif.

Je souhaite que M. le ministre ici présent fasse savoir au gouvernement qu'il serait peut-être temps de faire rapport au Parlement, comme le prévoient d'ailleurs toutes ces conventions, sur leur application. Je songe particulièrement à celles qui concernent la Belgique.

Le Sénat a le droit de savoir quelle est, pour toutes ces conventions internationales que nous avons votées, la situation exacte à l'heure actuelle, ce qui a été fait par le gouvernement en cette matière et quels arrêtés d'application ont déjà été pris. Je crois que nous sommes loin de compte.

Tout cela n'empêche pas que nous voterons évidemment la Convention de Canberra comme nous avons voté de nombreuses conventions internationales relatives à la protection de la faune et de la flore.

Mon souci principal est d'être informé au sujet de l'application réelle des diverses conventions. Nous voudrions être rassurés sur le fait de savoir si, en votant ces conventions, nous ne nous contentons pas d'émettre des vœux pieux. (*Applaudissements sur les bancs du FDF et sur certains autres bancs.*)

M. le Président. — La parole est à M. Hatry, ministre.

M. Hatry, ministre de la Région bruxelloise. — Monsieur le Président, je transmettrai au gouvernement les souhaits qui viennent d'être exprimés.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Vraigt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

Het enig artikel van het ontwerp van wet luidt:

Enig artikel. De Overeenkomst inzake de instandhouding van de leven-
de rijkdommen in de Antarctische wateren, en de Bijlage, opgemaakt te
Canberra op 20 mei 1980, zullen volkomen uitwerking hebben.

Article unique. La Convention sur la conservation de la faune et de la
flore marines de l'Antarctique, et l'Annexe, faites à Canberra le 20 mai
1980, sortiront leur plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble du
projet de loi.

We stemmen morgen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN VOL- GENDE INTERNATIONALE AKTEN:

a) INTERNATIONAAL VERDRAG VAN 1973 TER VOORKO-
MING VAN VERONTREINIGING DOOR SCHEPEN, EN BIJ-
LAGEN, OPGEMAAKT TE LONDEN OP 2 NOVEMBER 1973;

b) PROTOCOL VAN 1978 BIJ HET INTERNATIONAAL VER-
DRAG VAN 1973 TER VOORKOMING VAN VERONTREINI-
GING DOOR SCHEPEN, EN BIJLAGE, OPGEMAAKT TE
LONDEN OP 17 FEBRUARI 1978

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DES ACTES INTER- NATIONAUX SUIVANTS:

a) CONVENTION INTERNATIONALE DE 1973 POUR LA PRE-
VENTION DE LA POLLUTION PAR LES NAVIRES, ET
ANNEXES, FAITES A LONDRES LE 2 NOVEMBRE 1973;

b) PROTOCOLE DE 1978 RELATIF A LA CONVENTION INTER-
NATIONALE DE 1973 POUR LA PREVENTION DE LA POLLU-
TION PAR LES NAVIRES, ET ANNEXE, FAITES A LONDRES
LE 17 FEVRIER 1978

Discussion et vote de l'article unique

De Voorzitter. — Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp
van wet houdende de goedkeuring van het Internationaal Verdrag van
1973 ter voorkoming van verontreiniging door schepen en het Protocol
van 1978 bij het Internationaal Verdrag van 1973.

Nous abordons l'examen du projet de loi portant approbation de la
Convention internationale de 1973 pour la prévention de la pollution par
les navires et du Protocole de 1978 relatif à la Convention internationale
de 1973.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer de Bruyne, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer
de minister, geachte collega's, het dossier dat betrekking heeft op het
ontwerp van wet dat in de commissie eenparig werd goedgekeurd, is zeer
uitgebreid en zeer technisch. Het kan gedeeltelijk slechts door degenen
die een bijzondere kennis van de scheikunde hebben en van de behande-
ling van scheikundige producten op de hoogte zijn, worden beoordeeld.

Men kan het als verantwoordelijk lid van de Senaat wel op zijn politieke
en praktische betekenis beoordelen.

Mijnheer de minister, ik ben zo vrij een eenvoudige samenvatting te
geven van dit ontwerp, in de hoop dat u mij een te grote vereenvoudiging
niet zal verwijten.

Gedeeltelijk heeft dit verdrag betrekking op het vermijden van veront-
reiniging veroorzaakt door olie en oliehoudende producten en ook op
alles wat daarmee verband houdt zoals de aard en de bouw van het
schip, de manier waarop het geladen of gelost wordt, de wijze van
controle, de manier waarop het ruim wordt gereinigd enzovoort. Op dit
punt hebben de Belgische havens een uitrusting tot stand gebracht die
toelaat dit door ons ondertekend gedeelte van het verdrag in de praktijk
om te zetten. Dit werd ons verzekerd door verschillende verantwoordelij-
ken. In de commissie werd dit bevestigd door de minister.

Op grond van de kennis en de ervaring als lid van de gemeenteraad in
Antwerpen, waar men vanzelfsprekend uit de aard van de zaak herhaalde-
lijk heeft gesproken over de ontwikkeling van de desbetreffende installa-
ties in de haven, meen ik te kunnen zeggen dat het door ons ondertekende
verdrag, in zoverre het betrekking heeft op de vervuiling door olie en
oliehoudende producten, door België in de feiten kan gehonoreerd
worden.

Het andere gedeelte heeft betrekking op de verontreiniging veroorzaakt door een hele reeks andere produkten, waarvoor de installaties waarover wij beschikken in vele gevallen niet volstaan. Ook hierover werd in de commissie gesproken. De minister heeft daar bevestigd wat door de meeste leden van de commissie werd vermoed, namelijk dat — zoals zoëven gezegd — er een aantal produkten zijn die een verontreiniging veroorzaken waartegen wij in de havens en qua uitrusting van de schepen technisch niet opgewassen zijn. Dat is trouwens de reden waarom de goedkeuring van een gedeelte van het voorliggend verdrag als het ware stapsgewijze diende te gebeuren. Er zijn bij dit verdrag verschillende bijlagen die door België nog niet werden ondertekend, en waarvan wij aannemen, mijnheer de minister, dat de ondertekening haar beslag zal krijgen wanneer wij technisch in staat zijn om de toepassing van die bijkomende conventies te verzekeren.

Mijnheer de minister, ik wil u dan ook vragen dat bij de regering de wil zou aanwezig zijn om die technische installaties tot stand te brengen. Men moet de schepen verplichten zich te schikken naar de opgelegde voorwaarden en een controlesysteem uit te bouwen dat doeltreffend is voor alle vlaggen en voor alle zeevarende naties. Het zou niet rechtvaardig zijn dat slechts enkele naties zich zouden onderwerpen aan dit verdrag en bijgevolg vrij dure wijzigingen moeten aanbrengen aan hun haveninstallaties en hun schepen, terwijl er andere landen zouden zijn die in schijn die verplichting op zich zouden nemen maar ze in de praktijk niet zouden omzetten.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de minister van Buitenlandse Betrekkingen heeft erop gewezen dat er juridische problemen uit dit ontwerp zullen voortvloeien. Wij moeten ons daarover geen illusies maken. Er zullen betwistingen rijzen van allerlei aard. Iedereen die met het zeerecht vertrouwd is, weet dat deze tak één van de moeilijkste van de rechtswetenschap is.

In het ontwerp wordt bepaald dat de scheidsrechterlijke uitspraak bij voorrang zal worden gebruikt, tenzij het tegendeel bedongen wordt door de betrokken partijen. Ik hoop dat men inderdaad vooral een beroep zal doen op de scheidsrechterlijke uitspraak in geval van conflict over de toepassing van dit verdrag. Ik vrees echter dat het een vrome wens zal blijven. Indien men nagaat wat er allemaal komt kijken bij de internationale procedures inzake verantwoordelijkheid bij verontreiniging, onder andere wat betreft de verzekeringsmaatschappijen, denk ik dat de advocaten die gespecialiseerd zijn in deze tak van de rechtswetenschap, die slechts door enkelen grondig gekend is en waar slechts weinigen de internationale draagwijdte van de procedures volledig beheersen, in lengte van jaren een bloeiende praktijk zullen kunnen opbouwen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Hatry, ministre.

M. Hatry, ministre de la Région bruxelloise. — Monsieur le Président, mesdames, messieurs, votre rapporteur a, à juste titre, souligné le caractère éminemment complexe des problèmes posés par ces conventions.

En effet, à l'aspect juridique, qui déjà en soi est particulièrement délicat, vient se greffer une deuxième difficulté: le caractère hautement international de ces problèmes, ce qui n'est pas de nature à en faciliter la solution. Enfin, troisième motif de complexité: les montants gigantesques mis en œuvre dans le cadre de toutes ces procédures.

Il y a donc toute raison de croire que l'application de cette convention sera particulièrement délicate.

Je puis néanmoins assurer le Sénat que le gouvernement mettra tout en œuvre pour que soient prises les mesures relatives aux installations et aux navires, afin que cette convention ne reste pas lettre morte. Il y va de notre intérêt. Mais nous devons agir en veillant à la sauvegarde des intérêts économiques et commerciaux du pays. En effet, si nous étions seuls à appliquer certaines de ces mesures, cela risquerait de nous porter préjudice. Nous partons du postulat que tous les pays qui ratifient ces conventions, les appliqueront.

C'est dans cette optique que nous travaillerons pour réaliser au maximum tous les points qui y sont inclus.

En ce qui concerne l'arbitrage, il est évident que le recours à cette formule, s'il était généralisé, éviterait les longs délais, si préjudiciables aux intérêts de tous les opérateurs dans cette branche. Mais, les raisons que j'ai évoquées il y a un instant, à savoir le caractère juridique complexe, le caractère international et l'importance des enjeux, font qu'on ne peut pas, a priori, dire que l'arbitrage sera la solution retenue.

Il faut espérer que, dans le cadre de ces opérations, on y ait recours, car cela faciliterait certainement la solution des conflits. Mais, a priori, je le répète, on ne peut pas dire que cette procédure sera toujours retenue.

Voilà, monsieur le Président, ce que je tenais à dire en réponse à l'exposé de votre rapporteur, que je tiens d'ailleurs à remercier de son excellent rapport et de son intéressante intervention.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

Het enig artikel van het ontwerp van wet luidt:

Enig artikel. De volgende internationale akten zullen volkomen uitwerking hebben:

a) Internationaal Verdrag van 1973 ter voorkoming van verontreiniging door schepen, en bijlagen, opgemaakt te Londen op 2 november 1973;

b) Protocol van 1978 bij het Internationaal Verdrag van 1973 ter voorkoming van verontreiniging door schepen, en bijlage, opgemaakt te Londen op 17 februari 1978.

Article unique. Les actes internationaux suivants sortiront leur plein et entier effet:

a) Convention internationale de 1973 pour la prévention de la pollution par les navires, et annexes, faites à Londres le 2 novembre 1973;

b) Protocole de 1978 relatif à la Convention internationale de 1973 pour la prévention de la pollution par les navires, et annexe, faits à Londres le 17 février 1978.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen morgen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE CONSULAIRE OVEREENKOMST TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIE EN DE DUITSE DEMOCRATISCHE REPUBLIEK EN VAN DE WISSELING VAN BRIEVEN, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 3 APRIL 1981

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CONVENTION CONSULAIRE ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET LA REPUBLIQUE DEMOCRATIQUE ALLEMANDE ET DE L'ECHANGE DE LETTRES, SIGNES A BRUXELLES, LE 3 AVRIL 1981

Discussion et vote de l'article unique

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de consulaire overeenkomst tussen het koninkrijk België en de Duitse Democratische Republiek en van de wisseling van brieven.

Nous abordons l'examen du projet de loi portant approbation de la convention consulaire entre le royaume de Belgique et la République démocratique allemande et de l'échange de lettres.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, de heer Geldolf, verwijst naar zijn verslag.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Vraagt niemand het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

L'article unique du projet de loi est ainsi rédigé:

Het enig artikel van het ontwerp van wet luidt:

Enig artikel. De consulaire overeenkomst tussen het koninkrijk België en de Duitse Democratische Republiek, en de wisseling van brieven,

ondertekend te Brussel op 3 april 1981, zullen volkomen uitwerking hebben.

Article unique. La convention consulaire entre le royaume de Belgique et la République démocratique allemande, et l'échange de lettres, signés à Bruxelles le 3 avril 1981, sortiront leur plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen morgen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI — ONTWERP VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Le gouvernement a déposé:

1° Un projet de loi relatif aux effets des arrêts d'annulation rendus par la Cour d'arbitrage sur les décisions judiciaires rendues en matière pénale; De regering heeft ingediend:

1° Een ontwerp van wet betreffende de gevolgen van de door het Arbitragehof gewezen vernietigende arresten op de rechterlijke beslissingen gewezen in strafzaken;

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Il est renvoyé à la commission de la Révision de la Constitution et des Réformes des Institutions.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen.

2° Un projet de loi portant approbation de la Convention sur la protection physique des matières nucléaires, et des Annexes, faites à Vienne et à New York le 3 mars 1980.

2° Een ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake externe beveiliging van kernmateriaal, en van de Bijlagen, opgemaakt te Wenen en te New York op 3 maart 1980.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Il est renvoyé à la commission des Relations extérieures.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

INTERPELLATIONS — INTERPELLATIES

Demandes — Verzoeken

M. le Président. — Le bureau a été saisi des demandes d'interpellation suivantes:

1° De M. Vandenhaute au ministre des Travaux publics et des Classes moyennes sur «l'uniformisation des critères d'identification des PME».

Het bureau heeft de volgende interpellatieverzoeken ontvangen:

1° Van de heer Vandenhaute tot de minister van Openbare Werken en Middenstand over «de vaststelling van eenvormige criteria voor de identificering van KMO's».

2° De M. Serge Moureaux au Premier ministre, au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles, au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique et au ministre de la Défense nationale sur «les actions criminelles de certains groupuscules organisés en milices privées et les complicités dont ils semblent bénéficier notamment dans l'armée, dans certaines polices et dans certains services essentiels de l'Etat liés à la sécurité publique».

2° Van de heer Serge Moureaux tot de Eerste minister, de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen, de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt

en de minister van Landsverdediging over «het misdadig optreden van splintergroepjes die georganiseerd zijn als private militias en die connecties schijnen te hebben, met name bij het leger, bij sommige politiediensten en bij wezenlijke rijksdiensten verbonden met de staatsveiligheid».

3° De M. Paul Peeters au ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles sur «l'augmentation prévue des cotisations pour indépendants dans le secteur de l'assurance-maladie».

3° Van de heer Paul Peeters tot de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen over «de voorziene bijdrageverhoging voor zelfstandigen in de ziekteverzekering».

4° De M. Roland Gillet au ministre des Affaires économiques sur «les conclusions qu'il y a lieu de tirer de la récente guerre des pétroliers».

4° Van de heer Roland Gillet tot de minister van Economische Zaken over «de conclusies die moeten worden getrokken uit de recente oorlog tussen de aardoliemaatschappijen».

La date de ces interpellations sera fixée ultérieurement.

De datum van deze interpellaties zal later worden bepaald.

COMPOSITION DE COMMISSIONS

Modification

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijziging

M. le Président. — Le bureau est saisi d'une demande tendant à modifier la composition:

1° De la commission de la Justice.

— M. Reynders remplacerait M. Vanderpoorten comme membre effectif;

— M. Vanderpoorten remplacerait feu M. Nutkewitz comme membre suppléant.

Bij het bureau is een voorstel ingediend tot wijziging van de samenstelling:

1° Van de commissie voor de Justitie.

— De heer Reynders zou de heer Vanderpoorten als effectief lid vervangen;

— De heer Vanderpoorten zou wijlen de heer Nutkewitz als plaatsvervangend lid vervangen.

2° De la commission de l'Enseignement et de la Science.

— M. Mouton remplacerait M. Basecq comme membre effectif;

— M. Basecq remplacerait M. Mouton comme membre suppléant.

2° Van de commissie voor het Onderwijs en de Wetenschap.

— De heer Mouton zou de heer Basecq als effectief lid vervangen;

— De heer Basecq zou de heer Mouton als plaatsvervangend lid vervangen.

Pas d'opposition?

Geen bezwaar?

Il en sera donc ainsi décidé.

Dan is aldus besloten.

PROPOSITION DE LOI — VOORSTEL VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — M. Basecq a déposé une proposition de loi modifiant l'article 3 de la loi du 2 avril 1965, relative à la prise en charge des secours accordés par les commissions d'assistance publique.

De heer Basecq heeft ingediend een voorstel van wet houdende wijziging van artikel 3 van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten-lastenemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand.

Cette proposition de loi sera traduite, imprimée et distribuée.
Dit voorstel van wet zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.
Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.
Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

PROPOSITION — VOORSTEL

Dépôt — Indiening

M. le Président. — M. Vercaigne a déposé une proposition de résolution relative à l'implantation éventuelle de missiles nucléaires sur le territoire belge.

De heer Vercaigne heeft ingediend een voorstel van resolutie betreffende de eventuele plaatsing van kernraketten op Belgisch grondgebied.

Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.
Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.
Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.
Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.
Le Sénat se réunira demain jeudi 27 octobre 1983, à 15 heures.
De Senaat vergadert opnieuw morgen donderdag 27 oktober 1983, te 15 uur.
La séance est levée.
De vergadering is gesloten.
(*La séance est levée à 16 h 40 m.*)
(*De vergadering wordt gesloten te 16 u. 40 m.*)